Tuleva kapina

Näkymätön komitea

2007

Sisältö

Ensimmäinen piiri: ”I AM WHAT I AM” 5

Toinen piiri: ”HUPI ON ELINTÄRKEÄ TARVE” 8

Kolmas piiri: ”ELÄMÄ, TERVEYS JA RAKKAUS OVAT EPÄVARMOJA – MIKSI TYÖN TULISI OLLA POIKKEUS?” 11

Neljäs piiri: ”YKSINKERTAISEMPAA, HAUSKEMPAA, LIIKKUVAMPAA, TURVALLISEMPAA” 15

Viides piiri: ”VÄHEMMÄN OMISTUKSIA, ENEMMÄN YHTEYKSIÄ!” 19

Kuudes piiri: ”YMPÄRISTÖ ON TEOLLINEN HAASTE” 23

Seitsemäs piiri: ”ME RAKENNETAAN TÄNNE SIVISTYNYTTÄ TILAA” 28

LÄHTEKÄÄ LIIKKEELLE! 32

LÖYTÄKÄÄ TOISENNE 33

JÄRJESTÄYTYKÄÄ 36

KAPINA 42

Katsottiin asiaa miltä kantilta tahansa, ei ole olemassa pakotietä pois nykyisyydestä. Kyseessä ei ole sen vähäisin voima. Se hajottaa kaikki perustukset niiltä, jotka välttämättä haluavat pitää kiinni toivosta. Jos joku väittää tietävänsä ratkaisuja, hänen osoitetaan heti olevan väärässä. Kaikki tietävät asioiden voivan mennä vain pahempaan suuntaan. ”Tulevaisuudella ei ole tulevaisuutta” on sellaisen aikakauden viisaus, joka kaiken äärimmäisen normaaliuden ulkokuorensa alla on saavuttanut ensimmäisiä punkkareita vastaavan tietoisuuden tason.

Poliittisen edustamisen alue on suljettu. Vasemmalta oikealle, sama tyhjyys esittää vuoronperään keisaria ja pelastajaa, samat myyntiapulaiset muuttavat puhettaan viimeisimpien mielipidemittausten mukaan. Vaikuttaa siltä, että ne jotka vielä äänestävät, tekevät niin vain äänestämällä protestina, voidakseen tuhota äänestyskopit. Äänestävät *äänestämistä itseään vastaan.* Emme ole nähneet mitään lähellekään nykytilanteen veroista. Väestö vaikuttaa pelkällä hiljaisuudellaan ”aikuisemmalta” kuin kaikki ne, jotka keskenään kiistelevät heidän hallitsemisestaan. Kuka tahansa Bellevillen *chibani*[1] on rupatteluissaan viisaampi kuin kaikkien niin kutsuttujen johtajien suuret julistukset yhteensä. Yhteiskunnallisen kattilan kansi on laitettu erittäin tiiviisti kiinni, eikä sen sisällä oleva paine lakkaa kasautumasta. Argentiinan *Que Se Vayan Todos* -huudon[2] haamu alkaa toden teolla kummitella hallitsijoiden päissä.

Marraskuun 2005 tulet eivät koskaan lakkaa langettamasta varjoaan kaikkien mieliin. Nuo ensimmäiset riemun lieskat olivat lupauksia täynnä olleen vuosikymmenen kaste. Median sepitelmä ”lähiöt vs. Tasavalta” saattaa toimia, mutta se häviää totuudessa sen minkä tehokkuudessa voittaa. Tulipaloja sytytettiin myös kaupunkien keskustoissa, mutta uutiset niistä tukahdutettiin järjestelmällisesti. Solidaarisuutena paloi kokonaisia katuja Barcelonassa, ilman että niistä koskaan sai tietää ketkään muut kuin paikalliset. Eikä maa ole lakannut palamasta. Syytettyjen penkiltä löytyy monenlaista sakkia, jota ei yhdistä juuri muu kuin vihamielisyys vallitsevaa yhteiskuntaa kohtaan; heitä ei yhdistä luokka, ihonväri tai edes naapurusto. ”Lähiöiden kapina” ei ollut uusi juttu, sillä se on ollut käynnissä jo 80-luvulta, mutta uutta oli sen murtautuminen ulos vakiintuneista muodoistaan. Hyökkääjät eivät enää kuunnelleet ketään, eivät isoveljiään eivätkä paikallisyhdistyksiä, joiden tehtävä oli auttaa asioiden palauttamisessa normaaliksi. Mikään ”SOS Racisme”[3] ei pysty upottamaan syöpäisiä juuriaan sellaiseen tapahtumaan, jolle pisteen voisi laittaa vain väsymys, vääristely ja median *omertà.*[4] Sarja yöllisiä iskuja, anonyymeja hyökkäyksiä ja sanatonta tuhoa onnistui tekemään suuren halkeaman *politiikan* ja *poliittisen* välille. Kukaan ei voi rehellisesti kiistää sitä mikä on ilmiselvää: kyseessä oli hyökkäys ilman vaatimuksia, uhka ilman viestiä, eikä sillä ollut mitään tekemistä *politiikan* kanssa. Mutta täytyisi olla täysin tietämätön viimeisen 30 vuoden autonomisista nuorisoliikkeistä, jos ei näe sitä mikä on puhtaan poliittista tässä päättäväisessä politiikan negaatiossa. Hylättyjen lapsien tapaan poltimme ensimmäiset leikkikalut yhteiskunnalta, joka ei ansaitse yhtään enempää kunnioitusta kuin Pariisin monumentit Verisen Viikon lopussa[5] – ja se tietää sen itsekin.

Nykyiseen tilanteeseen ei ole *yhteiskunnallista* ratkaisua. Ensinnäkään siksi, että niillä epämääräisillä sosiaalisten ryhmittymien, instituutioiden ja yksilöiden kokonaisuuksilla, joihin viittaamme anti-ilmaisulla ”yhteiskunta”, ei ole sisältöä, sillä jäljellä ei ole kieltä ilmaisemaan yhteistä kokemusta. Tarvittiin puoli vuosisataa valistuksen taistelua synnyttämään Ranskan Vallankumous. Sen jälkeen vuosisadan verran työn taistelua synnyttämään ”hyvinvointivaltio”. Taistelut loivat kielen, jolla uusi järjestys ilmaisi itseään. Ei enää. Eurooppa on nykyään pennitön manner, joka hiipii hiljaa Lidliin ja lentää halpayhtiöillä voidakseen jatkaa lentämistä. Mitään yhteiskunnallisella kielellä esitettyjä ”ongelmia” ei voida ratkaista. Kysymykset eläkepommista, ”prekaarisuudesta”, ”nuorisosta” ja sen ”väkivallasta” voidaan pitää loitolla niin pitkään, kun tilanteista, joita

nuo sanat pyrkivät peittelemään, jatkuvasti siivotaan poliisitoimin pois kaikki levottomuuden merkit. Kukaan ei iloitse nähdessään kuinka vanhukset siivotaan polkuhintaan pois silmistä ja jätetään omilleen vailla sanottavaa. Ne, jotka ovat löytäneet rikollisen elämästä vähemmän nöyryytystä ja enemmän hyötyä kuin lattioiden siivoamisesta, eivät tule luovuttamaan aseitaan eikä vankila saa heitä rakastamaan yhteiskuntaa. Nautintoa epätoivoisesti etsivien eläkeläislaumojen kuukausitukien leikkaaminen saa heidät kihisemään kiukusta nähdessään yhä suuremman osan nuorisoa kieltäytyvän työstä. Lopulta mikään mukakapinan jälkeisenä päivänä myönnetty perustulo ei vala perustuksia uudelle New Dealille, uudelle sopimukselle ja uudelle rauhalle. Yhteiskunnallinen henki on kadonnut niin täysin, että se ei tule onnistumaan.

Ratkaisu, paine siihen, että mitään ei tapahdu, tuo mukanaan yhä kasvavan poliisivalvonnan. Miehittämätön lentokone, joka poliisin mukaan lensi Seine-Saint-Denisin[6] yllä viime heinäkuun puolivälissä on tulevaisuudenkuva, joka on huomattavasti kirkkaampi kuin kaikki humanisteilta tulevat utuiset kuvat. Se, että he näkivät vaivan tähdentää ettei kone ollut aseistettu, kertoo varsin selvästi mihin suuntaan olemme menossa. Maa pilkotaan yhä tiiviimpiin taskuihin. ”Herkkien kaupunginosien” ympärille rakennetut moottoritiet muodostavat jo nyt näkymättömän muurin, jolla ne voidaan leikata erilleen varakkaampien alueista. Mitä tahansa hyvät patriootit siitä ajattelevatkaan, korttelien hallinta ”yhteisölähtöisesti” on kaikista tehokkain saatavilla oleva keino. Puhtaan metropolitaaniset alueet, merkittävimmät keskustat, kulkevat etunenässä kohti yhä laskelmoidumpia, yhä hienostuneempia ja yhä säihkyvämpiä ristiriitoja. Bordelliensa punaisilla lyhdyillä ne valaisevat koko planeetan, samalla kun siviiliasuisten poliisien ja yksityisten turvayhtiöiden – lue: miliisien – määrä kasvaa äärettömiin, nauttiessaan yhä röyhkeämmän oikeusjärjestelmän suojaa.

Vaikka nykyisyyden pattitilanne on nähtävissä kaikkialla, se kiistetään kaikkialla. Koskaan ei niin monet psykologit, sosiologit ja kirjailijat ole omistautuneet sille omalla erikoisella jargonillaan, omalla olemattomalla erikoisratkaisullaan. Riittää kun kuuntelee tämän päivän lauluja – tyhjänpäiväistä ”uutta ranskalaista musiikkia”, jossa pikkuporvaristo ruotii sielun tilaa, sekä Mafia K’1Fryn[7] tekemiä sodanjulistuksia – niin tietää, että tämä rinnakkaiselo kohtaa pian loppunsa, ja että päätöksenteon hetki on käsillä.

Tämän kirjan kirjoittajaksi on merkitty kuvitteellinen kollektiivi. Sen toimittajat eivät ole sen tekijöitä. Ne ovat vain kasanneet yhteen sitä mikä on hajallaan aikakauden yhteisillä alueilla, kapakoiden turinoissa, makuuhuoneiden suljettujen ovien takana. Ne ovat vain määrittäneet muutaman kiistattoman totuuden, joiden yleismaailmallinen tukahduttaminen täyttää mielisairaalat ja tuskaiset katseet. Ne ovat tehneet itsestään tilanteen kirjureita. Radikaalien olosuhteiden etuna on se miten logiikan väsymätön soveltaminen johtaa vallankumoukseen. Riittää kun sanomme sen mitä näemme silmiemme edessä, emmekä karta johtopäätöksien tekemistä.

Ensimmäinen piiri: ”I AM WHAT I AM”

”I AM WHAT I AM”. Tuo markkinoinnin viimeinen tarjous maailmalle, mainonnan evoluution viimeinen taso, kaukana tuolla puolen kaikista kehotuksista olla erilainen, olla oma itsensä ja juoda Pepsiä. Tarvittiin vuosikymmenien ajan eri käsitteitä ennen kuin siihen päästiin, tuohon puhtaaseen tautologiaan. Minä = Minä. Mies hölkkää juoksumatolla peilin edessä kuntosalillaan. Nainen kiitää töistä kotiin Smart-autollaan. Kohtaavatko he toisensa?

”MINÄ OLEN MITÄ MINÄ OLEN”. Kehoni kuuluu minulle. Minä olen minä, sinä olet sinä, *eikä asiat mene kovin hyvin.* Massapersonalisaatio. Kaiken yksilöllistäminen – elämä, työ, kurjuus. Laajalle levinnyt skitsofrenia. Rehottava masennus. Pirstoutuminen hienoiksi paranoideiksi hiukkasiksi. Hysteria kosketuksesta. Mitä enemmän haluan olla Minä, sitä tyhjemmältä tuntuu. Mitä enemmän ilmaisen itseäni, sitä kuihtuneemmaksi tunnen itseni. Mitä enemmän juoksen sen perässä, sitä väsyneemmäksi tulen. Minä roikun siinä, sinä roikut siinä, me takerrumme Minäämme kuin pitkäveteiseen toimistotyöhön. Meistä on tullut omia edustajiamme oudossa tavarakaupassa, personalisaation takeessa, joka lopulta muistuttaa hyvin paljon amputaatiota. Enemmän tai vähemmän kätketyllä kömpelyydellä vakuutamme itsemme perikatoon asti.

Odottaessani *hallinnoin.* Itsensä etsimistä, minun blogini, minun asuntoni, viimeisimmän muodin mukainen älyttömyys, parisuhde, perse… proteeseja, joilla säilyttää Minä! Kun ”yhteiskunnasta” on tullut näin kertakaikkinen abstraktio, vain nämä määrätyt olemassaolon kainalosauvat auttavat minua raahautumaan eteenpäin, kaikki nämä riippuvuudet, joilla olen hinnoitellut identiteettini. *Vajaakykyinen on tulevaisuuden kansalaisen malli.* Heitä tänä päivänä hyväkseen käyttäviltä tahoilta ei puutu kaukokatseisuutta, kun ne vaativat perustuloa.

Kaikkialla oleva velvoite ”olla jotain” ylläpitää sitä tautista tilaa, joka tekee tästä yhteiskunnasta välttämättömän. Velvoite olla vahva tuottaa heikkouden, jolle se perustaa itsensä, siihen pisteeseen saakka, että *jokainen asia saa terapeuttisen ulottuvuuden*, jopa työnteko ja rakastaminen. Kaiken aikaa kysymme ”miten menee?” – kuin yhteiskunta täynnä toisiltaan kuumetta mittaavia potilaita. Seurallisuus koostuu nyt tuhannesta pienestä lokerosta, tuhannesta pienestä turvapaikasta, jonne voi tulla lämmittelemään. Onhan se aina parempi kuin olla ulkona kylmässä. Siellä kaikki on valheellista, sillä se on pelkkä veruke lämmittelylle. Siellä ei tapahdu mitään, sillä olemme kaikki liian kiireisiä värisemään kuuroina yhdessä. Pian tämä yhteiskunta pysyy kasassa pelkästään sen jännitteen turvin, joka syntyy siitä kun kaikki sosiaaliset hiukkaset etsivät kuvitteellista paranemista. Se on voimalaitos, jonka turbiinit pyörivät padotuilla kyyneleillä, jotka meinaavat koko ajan läikkyä yli.

”I AM WHAT I AM”. Ylivalta ei ole koskaan löytänyt yhtä epäilyksiä ylittävää iskulausetta. Jatkuvassa puolikunnossa, kroonisesti puoliksi hajoamassa olevan ”Minän” ylläpitäminen on nykyisen järjestyksen parhaiten pidetty salaisuus. Heikko, masentunut, itsekriittinen, virtuaalinen ”Minä” on pohjimmiltaan äärettömyyksiin sopeutuva subjekti, joka vaatii innovaatioihin perustuvaa tuotantoa, teknologioiden kiihdytettyä vanhenemista, sosiaalisten normien jatkuvaa mullistusta ja yleistä joustavuutta. Samaan aikaan kaikista kyltymättömin kuluttaja, ja paradok-

saalisesti, *kaikista tuottavin "Minä"*, heittäytyy kaikista suurimmalla energialla ja innokkuudella pienimpäänkin *projektiin*, vain palatakseen myöhemmin takaisin siihen alkutilaan mistä lähti.

"MITÄ MINÄ OLEN"? Lapsuudesta asti uinut eri aalloissa: maito, tuoksut, tarinat, äänet, tunteet, lorut, eleet, ideat, vaikutelmat, katseet, laulut ja ruoat. Mitä minä olen? Olen täysin sidottu paikkoihin, kärsimyksiin, esivanhempiin, ystäviin, rakkaisiin, tapahtumiin, kieliin, muistoihin, kaikenlaisiin asioihin, jotka selvästikään *eivät ole minä*. Kaikki mikä kiinnittää minut maailmaan, kaikki yhteydet, jotka muodostavat minut, kaikki voimat jotka asuvat minussa – ne eivät kudo identiteettiä, vaikkakin minua rohkaistaan kantamaan sellaista, vaan *olemista*: omalaatuista, yhteistä, elävää, ja josta syntyy – paikoittain, tiettyinä hetkinä – olento, joka sanoo "Minä". Epäjohdonmukaisuuden tunteemme on pelkkää vaikutusta tuosta hölmöstä uskomuksesta "Minän" pysyvyyteen, ja siihen kuinka häviävän vähän mietimme sitä mikä tekee meidät.

Huimaa kun näkee Reebokin "I AM WHAT I AM" kohotettuna pilvenpiirtäjän päälle Shanghaissa. Länsi etenee kaikkialla, välineenään Troijan lempihevosensa: murhaava vastakkaisuus "Minän" ja maailman välillä, yksilön ja ryhmän, kiinnikkeiden ja vapauden välillä. Vapaus ei ole kiinnikkeistä vapautumista vaan *käytännöllinen* kyky hoitaa niitä, liikuskella niissä, muodostaa tai katkaista niitä. Perhe on olemassa perheenä, helvettinä, vain niille, jotka ovat lakanneet muuttamasta sen heikentäviä mekanismeja tai eivät tiedä kuinka tehdä se. Vapaus *repiä itsensä ulos* on aina ollut pelkkä haamu vapaudesta. Emme vapaudu siitä mikä meitä pidättelee, ilman että menetämme samalla sitä mihin harjoitella voimaamme.

"I AM WHAT I AM" ei ole pelkkä valhe, pelkkä mainoskampanja, vaan *sotilaallinen* kampanja, sotahuuto suunnattuna kaikkea sitä vastaan mitä on ihmisten *välillä*, kaikkea epäselvästi liikkuvaa vastaan, kaikkea vastaan mikä sitoo heidät näkymättömästi yhteen, mikä estää täydellisen lohduttomuuden, kaikkea sitä vastaan, mikä saa aikaan sen, että *olemme olemassa* eikä maailma kaikkialla näytä vain yhdeltä suurelta moottoritieltä, huvipuistolta tai uudelta kaupungilta: puhdasta tylsyyttä; intohimotonta, mutta hyvin järjestettyä; tyhjää, jäätynyttä tilaa, jossa mikään ei liiku paitsi täsmällisesti rekisteröidyt ruumiit, automobiilimolekyylit ja ihanteelliset kulutustavarat.

Ranska ei voisi olla ahdistuslääkkeiden isänmaa, masennuslääkkeiden paratiisi ja neuroosien Mekka, ellei se samalla olisi Euroopan mestari tuntikohtaisessa tuottavuudessa. Sairaus, väsymys ja masennus voidaan nähdä *yksilöllisinä* oireina suuremmasta taudista, joka täytyy parantaa. Ne auttavat vallitsevan järjestyksen ylläpitämistä, kuuliaista sopeutumista idioottimaisiin tapoihin ja normeihin, sopeutumista modernisoituihin kainalosauvoihin. Ne verhoavat soveliaat, mukautuvat ja tuottavat halut, joita myöhemmin hellästi surraan. "Sinä tiedät että sinun täytyy pystyä muuttumaan." Mutta, kun niitä tarkastellaan *faktoina*, epäonnistuminen saattaa johtaa "Minän" purkamiseen. Silloin niistä tulee vastarintaa käynnissä olevassa sodassa. Niistä tulee kapinaa ja energinen ydin, joka pitää pintansa kaikkea sitä vastaan, joka vehkeilee normalisoidakseen, amputoidakseen meidät. *Se ei ole meidän "Minämme" mikä on kriisissä, vaan se muoto millä yritämme asettua maailmaan.* Ne haluavat meidän olevan hyvin rajattu, toisista vastaavista erotettu, ominaisuuksien mukaan luokiteltavissa oleva "Minä". Lyhyesti sanottuna: hallittavissa oleva. Todellisuudessa emme ole muuta kuin olentoja olentojen joukossa, omalaatuisuuksia vastaavien seassa, elävää lihaa kutoutumassa maailman lihaan. Toisin kuin mitä meille on lapsuudesta asti toitotettu, älykkyys ei tarkoita sitä, että osaa sopeutua… tai jos se on älykkyyttä niin se on orjien älykkyyttä. Sopeutumattomuutemme, uupumuksemme, ovat *ongelmia* vain siltä kannalta, joka yrittää alistaa meidät. Pikemminkin ne osoittavat lähtöpisteen, yhtymäkohdan epätavallisille rikoskumppanuuksille. Ne auttavat meitä näkemään rappeutuneemman mutta suunnattomas-

ti jaetumman maiseman kuin kaikki tämän yhteiskunnan itseään varten ylläpitämät harhaiset maisemat.

Emme ole masentuneita, olemme lakossa. Niille, jotka kieltäytyvät hallitsemasta itseään, ”masennus” ei ole tila, vaan siirtymä, hyvästit, askel *poliittisen* yhteyden purkamisen puolelle. Eikä siitä edespäin ei ole muuta mahdollisuutta sovintoon kuin lääkitys ja poliisi. Todellakin, tämä on syy sille miksi yhteiskunta ei pelkää määrätä niin paljon Ritalinia liian eläväisille lapsilleen, tai koukuttaa ihmisiä eliniäksi lääkkeisiin, ja väittää tunnistavansa ”käytöshäiriöitä” kolmevuotiailla: koska ”Minä” murtuu kaikkialla.

Toinen piiri: ”HUPI ON ELINTÄRKEÄ TARVE”

Hallitus, joka julistaa hätätilan viisitoistavuotiaita kakaroita vastaan. Maa, joka antaa toivonsa jalkapallojoukkueen käsiin. Kyttä sairaalapedillä, joka valittaa olevansa ”väkivallan” uhri. Pormestari, joka säätää asetuksia puumajojen rakentajia vastaan. Kaksi kymmenvuotiasta lasta syytettynä pelihallin polttamisesta Chellesissä. Tämä aikakausi on erittäin hyvä tekemään farsseja tilanteista, jotka tuntuvat tapahtuessaan pakenevan siitä. Täytyy sanoa, että median paheksuvat ja valittavat sävyt eivät ole onnistuneet tukahduttamaan naurunpurskahduksia, joilla tällaiset uutiset otetaan vastaan.

Räjähtävä naurunpurskahdus on ainoa sopiva vastaus kaikille vakaville ”kysymyksille”, joita nykyaika niin mielellään nostaa esiin. Aloitetaan kaikista ummehtuneimmasta: ei ole mitään ”maahanmuuttokysymystä”. Kuka enää kasvaa siellä missä syntyi? Kuka enää elää siellä missä kasvoi? Kuka työskentelee siellä missä elää? Kuka elää siellä missä esivanhempansa elivät? Ja kenen lapsia ovat nämä aikamme lapset, vanhempiensa vai television? Todellisuudessa meidät on kokonaan revitty irti kaikesta kuulumisesta, emme ole enää mistään kotoisin, ja sen seurauksena meillä on samaan aikaan poikkeuksellinen halu turismiin, kiistämätön kärsimys. Historiamme on kolonisaation, muuttoliikkeen, sotien, maanpaon, kaikkien juurten tuhoamisen historiaa. Se on historiaa kaikesta siitä mikä on tehnyt meistä muukalaisia tässä maailmassa, vieraita omissa perheissämme. Opetus on vienyt kielemme, orkesterit laulumme, massapornografia lihamme, poliisit kaupunkimme, palkkatyö ystävämme. Lisätään tähän valtion valtarakenteiden Ranskassa tekemä raivokas yksilöllistäminen, joka kirjaa, vertaa, kurittaa ja erottaa alamaisensa pienestä pitäen, joka vaistomaisesti kitkee sellaisen solidaarisuuden, joka siltä on saattanut jäädä huomiotta, jotta jäljellä ei enää ole mitään muuta kuin kansalaisuus, tuo puhdas fantasiatila kuulumisesta Tasavaltaan. Ranskalainen on ennen kaikkea riistetty, kurja. Hänen vihansa muukalaisia kohtaan sulautuu yhteen hänen itsevihaansa *muukalaisena*. Pelkoon sekoittunut kateus lähiökaupunkeja kohtaan vain todistaa katkeruudesta siitä mitä on menettänyt. Hän ei voi lakata kadehtimasta ”ghettoalueita”, joissa sentään on edes vähän yhteisöelämää jäljellä, muutamia yhteyksiä ihmisten välillä, hieman ei-valtiollista solidaarisuutta, epämuodollinen talous, organisaatio, joka ei vielä ole täysin irrallaan niistä jotka sen organisoivat. Olemme tulleet niin köyhään pisteeseen, että voimme jatkaa itsemme tuntemista ranskalaisiksi vain kiroamalla maahanmuuttajat, ne, jotka ovat näkyvämmin *muukalaisia kuten minä*. Maahanmuuttajat ovat oudossa suvereniteetin asemassa tässä massa: *jos ne eivät olisi täällä, tuskin olisi Ranskaakaan.*

Ranska on koulutuksensa tuote, ei toisin päin. Elämme äärimmäisen koulutetussa yhteiskunnassa, jossa yliopiston pääsykokeiden läpäiseminen muistetaan elämän käännekohtana. Yhteiskunnassa, jossa eläkeläiset muistelevat kuinka he epäonnistuivat jossain kokeessa neljä vuosikymmentä aiemmin ja kuinka se pilasi heidän koko uransa ja elämänsä. Tasavallan koulut ovat viimeiset 150 vuotta luoneet kaikkialla tunnistettavaa alamaisuutta valtiolle. Ihmisiä, jotka hyväksyvät valikoinnin ja kilpailun, kunhan saavat tasaveroiset mahdollisuudet; jotka haluavat vain kaikkien saavan elämistään reilun korvauksen ansioidensa mukaan, ikään kuin jossain kilpailussa; jotka hiljaisesti kunnioittavat kulttuuria, lakeja ja luokan parhaita oppilaita. Jopa heidän

kiintymyksensä intellektuellien suuriin kritiikkeihin sekä kapitalismin torjunta kantaa mukanaan rakkautta koulutusta kohtaan. Se on tämä valtion alamaisten rakentaminen, joka päivittäin romahtaa vähän kerrallaan kouluinstituution rappeutumisen myötä. Kahdenkymmenen vuoden tauon jälkeen tapahtunut katukoulujen ja -kulttuurin uudelleenilmaantuminen kansallisen koulujärjestelmän ja sen pahvikulttuurin haastajaksi on kaikista syvin trauma, mitä ranskalainen universalismi joutuu tällä hetkellä käymään läpi. Tässä kohtaa kaikista äärioikeistolaisin on jo valmiiksi samassa veneessä kaikista katkerimman vasemmistolaisen kanssa. Pelkän nimen Jules Ferry, Thiersin ministeri Kommuunin murskaamisen aikaan ja kolonialismin teoreetikko, pitäisi saada aikaan epäilyksiä tätä instituutiota kohtaan.[1]

Kun näemme jostain ”kansalaisvalvojien komiteasta” tulevan opettajan tai vastaavan valittavan television iltauutisissa kuinka *heidän* koulunsa on poltettu, muistelemme kuinka usein kakarana unelmoimme koulun polttamisesta. Kun kuulemme vasemmistolaisen intellektuellin röyhtäilevän nuorisojengien barbaarisuudesta näiden huudellessa ohikulkijoille kaduilla, varastellessa kaupoista, polttaessa autoja ja pelatessa kissaa ja hiirtä mellakkapoliisin kanssa, muistamme mitä sanottiin ”rokkareista” 60-luvulla tai mitä Apasseista sanottiin ”Belle Époquessa”: Seinen oikeuden tuomari kirjoitti 1907 kuinka ”viime vuosina on ollut muotia käyttää yleisnimeä *apassit* viittauksena kaikkiin vaarallisiin yksilöihin, rikollisjengeihin, yhteiskunnan vihollisiin ilman isänmaata tai perhettä, kaikkien velvollisuuksiensa välttelijöihin, jotka ovat valmiita tekemään kaikista uskaliaimmat yllätyshyökkäykset sekä kaikenlaisia hyökkäyksiä ihmisiä tai omaisuutta vastaan.” Nämä jengit, jotka karttavat työtä, ottavat naapurustojensa nimen ja haastavat poliisin, ovat jokaisen parhaaseen ranskalaiseen malliin yksilöllistetyn kunnon kansalaisen painajainen: edellisessä ruumiillistuu kaikki minkä jälkimmäiset ovat hylänneet, kaikki se mahdollinen riemu, jota heillä ei koskaan tule olemaan. Siinä on tiettyä epäkunnioitusta, kun *on olemassa* maassa, jossa omia laulujaan laulavaa lasta pilkataan sanomalla: ”lopeta, aiheutat vielä ongelmia!” Maassa, jossa akateeminen kastraatio tuottaa sukupolvikaupalla hyvin valvottuja työntekijöitä. Mesrinen[2] ympärillä sitkeästi elävä sädekehä ei niinkään liity hänen rehellisyyteensä ja rohkeuteensa, vaan siihen, että hän kosti sen mikä meidän kaikkien pitäisi kostaa omasta puolestamme. Tai pikemminkin, mikä meidän kaikkien tulisi kostaa *suoraan*, sen sijaan että se suunnataan miten sattuu. Sillä ei ole epäilystäkään siitä etteikö ranskalaiset jatkuvasti kosta toisilleen sen hävityksen, johon heidät on pakotettu alistumaan: lukemattomat halpamaiset juorut ja panettelut, jäätävän häijy pienimuotoinen ilkeys sekä myrkyllinen kohteliaisuus. Oli jo korkea aika sille, että *vitun sika!* korvasi vanhan *kyllä, herra konstaapeli!* Tässä mielessä joidenkin jengien suoraviivainen vihamielisyys henkii vain hieman vähemmän tukahdutettua säädyttömyyttä, pohjalla olevaa häijyä henkeä, halua tuhota tämä maa, joka löytää pelastuksen kuluttamisesta.

On rikos kutsua ”yhteiskunnaksi” tätä muukalaisten massaa, jossa elämme. Jopa sosiologit ovat hiljattain alkaneet pohtia luopumista koko käsitteestä, joka sadan vuoden ajan toi heille leipää pöytään. Nyt ne ovat alkaneet suosimaan vertauskuvallista ”*verkostoa*” kuvailemaan tapaa, jolla kyberneettiset yksinäisyydet yhdistyvät heikkoihin vuorovaikutuksiin, kuten ”kollega”, ”yhdyshenkilö”, ”kaveri”, ”suhde” tai ”seikkailu”. Joskus käy kuitenkin niin, että nämä verkostot tiivistyvät *miljööksi*, alakulttuuriksi, jossa ei jaeta muuta kuin koodeja, eikä pelissä ole muuta kuin identiteetin hellittämätön uudelleenrakentaminen.

Olisi ajanhukkaa kuvailla yksityiskohtaisesti sitä, mikä nykyisissä sosiaalisissa suhteissa on kuolemaisillaan. On sanottu perheiden tekevän paluuta, pariskuntien olevan palaamassa kuvioihin. Mutta paluuta tekevä perhe ei ole sama mikä aikoinaan lähti. Sen paluu ei ole mitään muuta kuin vallitsevan erilleen pilkkomisen syventämistä, joka pyrkii huijaamaan ihmisiä, ja tämän

huijauksen avulla toteuttamaan tuon paluun. Jokainen voi todistaa perhetapahtumissa vuodesta toiseen tiivistyvän surullisuuden: väkinäiset hymyt, häpeä siitä kun näkee jokaisen teeskentelevän turhaan, tunne siitä kuin pöydällä makaisi ruumis, ja kaikki olisivat ikään kuin siinä ei olisi mitään. Flirtistä avioeroon, yhdessä elämisestä yhteen palaamiseen, jokainen tuntee surullisen perheytimen sisällöttömyyden, mutta vaikuttaa siltä, että suurin osa pitäisi siitä luopumista vielä surullisempana. Perhe ei enää ole niinkään mitään tukehtumista äidilliseen kuristusotteeseen tai paistosten patriarkaattia, vaan lapsellista loikkaamista pumpulimaiseen riippuvuuteen, jossa kaikki on tuttua; huolettomuuteen maailmassa, jonka romahtamista kukaan ei voi kiistää, maailmassa, jossa ”itsenäistyminen”, autonomiseksi tuleminen, tarkoittaa sitä, että löytää itselleen pomon jolle työskennellä. Ei ole vaikea löytää biologisesta läheisyydestä tekosyytä, jolla syövyttää kaikki päättäväisyys, saada meidät luovuttamaan sillä verukkeella, että näkivät meidän kasvavan, jotta kasvaisimme vakaviksi aikuisiksi. Tämä syöpyminen täytyy estää.

Pariskunta on kuin suuren sosiaalisen mullistuksen viimeinen taso. Se on keidas keskellä ihmisyyden autiomaata. Me vain etsimme ”intiimin” nimikkeen alta kaikkea sitä, mikä nykypäivän sosiaalisista suhteista niin selvästi puuttuu: lämpöä, vaatimattomuutta, totuutta, elämää ilman teatteria ja katsojia. Mutta kun rakkauden huuma on mennyt ohi, ”intiimiys” menettää pyhän paikkansa: myös se on sosiaalinen keksintö, se puhuu naistenlehtien ja psykologian kieltä, ja se on yhtä vastenmielisen kyllästetty strategioilla kuin kaikki muukin. Siellä ei ole yhtään sen enempää totuutta kuin missään muuallakaan, myös siellä vallitsee vierauden lait ja valheet. Ja kun sieltä onnekkaasti löytyy hieman totuutta, se nostaa esiin jaon, joka romuttaa koko pariskunnan itsensä muodon. Se mikä saa ihmiset rakastamaan toisiaan, tekee heistä myös ystävällisiä, ja pilaa utopian autismista kahdelle.

Tosiasiassa kaikkien sosiaalisten muotojen hajoaminen on taivaan lahja. Se on ihannetila massiivisille kokeiluille, kesyttömille uusille järjestelyille, uusille uskollisuuksille. ”Vanhemmista eroaminen” on aiheuttanut vastakkainasettelun maailman kanssa, joka on tehnyt meistä pikkuvanhan selväjärkisiä ja enteillyt muutamia kauniita kapinoita. Voimme nähdä pariskunnan kuolemasta syntyvän hämmentäviä kollektiivisen tunteellisuuden muotoja, nyt kun seksi on kulunut loppuun, maskuliinisuus ja feminiinisyys on puettu ikivanhoihin koinsyömiin asuihin, nyt kun kolme vuosikymmentä jatkuvia pornografian innovaatioita on väsyttänyt kaiken viehtymyksen rajojen rikkomiseen ja vapautumiseen. Pyrimme luomaan poliittisen solidaarisuuden perustan siitä mikä perhesuhteissa on ehdotonta, niin että tuo perusta on valtion suuntaan läpipääsemätön kuin mustalaisleiri. Loputtomat avustukset, joita monet vanhemmat tuntevat olevan pakotettuja antamaan proletarisoidulle jälkikasvulleen, voivat muuttua sosiaalisen kumouksen voimavaraksi. ”Itsenäiseksi tuleminen”, autonomiseksi tuleminen, voi myös tarkoittaa sitä, että oppii taistelemaan kaduilla, ottamaan haltuun tyhjiä rakennuksia, olemaan koskaan tekemättä töitä, rakastamaan hullun lailla itseämme ja toisiamme sekä varastamaan kaupoista.

Kolmas piiri: ”ELÄMÄ, TERVEYS JA RAKKAUS OVAT EPÄVARMOJA – MIKSI TYÖN TULISI OLLA POIKKEUS?”

Ranskassa ei ole sekavampaa kysymystä kuin kysymys työstä. Mikään suhde ei ole pilaantuneempi kuin ranskalaisen ja työn välillä oleva suhde. Mennään Andalusiaan, Algeriaan, Napoliin. Siellä työtä halveksitaan. Mennään Saksaan, Yhdysvaltoihin, Japaniin. Siellä työtä palvotaan. Totta, asiat muuttuvat. Japanissa on paljon *otakuja*, Saksassa *frohe Arbeitsloseja* sekä Andalusiassa *workaholicseja*.[1] Mutta toistaiseksi nämä ovat pelkkiä kuriositeetteja. Ranskassa menemme kontallemme, jotta nousisimme hierarkian portaita, mutta yksityisesti imartelemme itseämme kuinka emme oikeastaan välitä paskaakaan koko asiasta. Paiskimme rättiväsyneinä töitä iltakymmeneen, mutta emme koskaan epäröi varastaa toimistotarvikkeita sieltä täältä, tai kärrätä varastosta tavaraa eteenpäin myymistä varten. Vihaamme pomoja, mutta haluamme töitä hinnalla millä hyvänsä. Työpaikka on kunnia, silti työssäkäynti on osoitus alamaisuudesta. Lyhyesti: täydellisen kliininen malliesimerkki hysteriasta. Rakastamme vihatessamme, vihaamme rakastaessamme. Ja tiedämme hysteerikkoon iskevän horroksen ja sekavuuden, kun hän menettää uhrinsa – isäntänsä. Useimmiten hän ei koskaan toivu.

Tämä neuroosi muodostaa perustan, jonka pohjalta hallitus toisensa jälkeen voi julistaa sodan työttömyyttä vastaan, samalla kun entiset esimiehet pakkautuvat kännyköineen Punaisen Ristin turvakoteihin Seinen rannalle. Samalla kun työministeriö rukkasi huolella tilastojaan saadakseen työttömyysluvut alle kahteen miljoonaan. Samalla kun, kuten Ranskan valtio on myöntänyt, sosiaaliapu ja huumekauppa olivat ainoat takeet jokaisessa hetkessä tapahtuvaa sosiaalista levottomuutta vastaan. Työläis-istisen kuvitelman ylläpitämisessä on panoksena Ranskan psyykkisen talouden lisäksi yhtä lailla myös koko maan poliittinen vakaus.

Suokaa anteeksi, jos meitä ei kiinnosta pätkän vertaa.

Kuulumme sukupolveen, joka elää *erittäin hyvin* tässä kuvitelmassa. Joka ei ole koskaan luottanut eläkkeeseen tai oikeuteen tehdä työtä, puhumattakaan oikeuksista työssä. Joka ei ole edes ”prekaari”, kuten militantin vasemmiston kaikista edistyneimmät ryhmittymät tykkäävät teorisoida, sillä prekaarina olo tarkoittaa sitä, että määrittää itsensä yhä suhteessa työn maailmaan, *sen hajoamiseen*. Hyväksymme välttämättömyyden löytää rahaa jostain, sillä tällä hetkellä on mahdotonta tulla toimeen ilman sitä, mutta torjumme työnteon välttämättömyyden. Emme sitä paitsi enää tee töitä: lusimme. Firma ei ole paikka jossa olemme olemassa, se on paikka jonka läpi kuljemme. Emme ole kyynisiä, olemme vain vastahakoisia tulemaan huijatuksi. Henkilöstöhallinnon managerien suureksi kauhuksi sivuutamme kaiken keskustelun motivaatiosta, laadusta ja henkilökohtaisesta investoinnista. Ne sanovat meidän olevan pettyneitä liike-elämään, että se ei onnistunut kunnioittamaan vanhempiemme uskollisuutta, että se potki heidät pihalle liian nopeasti. Ne valehtelevat. Pettyäkseen täytyy olla toivonut jotain. Emmekä ole koskaan toivoneet yritysmaailmalta mitään. Näemme sen sellaisena mitä se on, ja mitä se on aina ollut: huijauspeli,

josta löytyy erilaisia mukavuustasoja. Vanhempiemme puolesta harmittelemme vain sitä, että he menivät lankaan, ainakin ne, jotka uskoivat.

Työn kysymyksen ympärillä pyörivä tunteellinen hämmennys voidaan selittää näin: työn käsite on aina pitänyt sisällään kaksi ristiriitaista *ulottuvuutta*: *riisto* ja *osallistuminen*. Yksilöllisen tai kollektiivisen työvoiman riistäminen lisäarvon yksityisen tai sosiaalisen anastuksen avulla; osallistuminen yhteiseen ponnisteluun niissä suhteissa, jotka yhdistävät tuotannon maailmankaikkeuden sydämessä yhteistyötä tekevät. Nämä kaksi suhdetta sekoittuvat mielettömästi työn käsitteessä, mikä selittää työläisten välinpitämättömyyden sekä marxilaista retoriikkaa – joka kiistää osallistuvan ulottuvuuden – että manageriretoriikkaa kohtaan – joka kiistää riiston ulottuvuuden. Tästä johtuu epävarmuus suhteessa työhön, mikä on häpeällistä sikäli kun se tekee meistä vieraita sille mitä teemme, ja – samaan aikaan – ihailtavaa, sikäli kun osa meistä itsestämme laitetaan peliin. Onnettomuus on jo tapahtunut: se on kaikessa mikä täytyi tuhota, kaikessa mikä täytyi repiä juuriltaan, jotta työstä saattoi tulla *ainoa tapa olla olemassa*. Työn kauhu ei ole niinkään työssä itsessään kuin vuosisatoja kestäneessä kaiken sen hävittämisessä, mikä ei ole työtä: perehtyneisyys omaan naapurustoon ja ammattiin, kylään, kamppailuun, sukuun; kiintymys paikkoihin, olentoihin, vuodenaikoihin sekä tapoihin tehdä ja puhua.

Tässä on nykyhetken paradoksi: työ on kukistanut täysin kaikki muut tavat olla olemassa, ja on tehnyt sen sillä nimenomaisella hetkellä, kun työläisistä on tullut tarpeettomia. Saavutukset tuottavuudessa, ulkoistamisessa, mekanisaatiossa sekä automatisoidussa ja digitaalisessa tuotannossa ovat edistyneet niin, että ne ovat lähes vähentäneet nollaan minkä tahansa tuotteen valmistamisessa välttämättömän elävän työvoiman määrän. Elämme paradoksia työttömien työläisten yhteiskunnasta, jossa viihde, kulutus ja vapaa-aika vain tähdentää sitä puutetta, josta niiden oletetaan kääntävän huomiomme pois. Carmauxin kaivos, joka tunnetaan väkivaltaisten lakkojen sadasta vuodesta, on nyt muutettu Löydösten Niemeksi. Se on viihdekompleksi skeittaukselle ja pyöräilylle, merkittävänä nähtävyytenään ”Kaivosmuseo”, jossa lomanviettäjille simuloidaan metaaniräjähdyksiä.

Yhtiöissä työ jaetaan kasvavan näkyvissä määrin erittäin paljon taitoa vaativiin asemiin tutkimuksessa, suunnittelussa, hallinnossa, koordinaatiossa ja kommunikaatiossa, joissa sovelletaan kaikkea uusien kyberneettisten tuotantoprosessien vaatimaa tietoa, sekä taidottomiin asemiin koko prosessin ylläpidossa ja valvonnassa. Edellä mainitut ovat lukumäärältään vähäisiä, erittäin korkeasti palkattuja, ja paikat on niin himoittuja, että niissä oleva vähemmistö tekee mitä tahansa välttääkseen asemansa menettämisen. He ja heidän työnsä on tehokkaasti sidottu ahdistuneeseen syleilyyn. Johtajat, tiedemiehet, lobbaajat, tutkijat, ohjelmoijat, kehittäjät, konsultit ja insinöörit eivät *koskaan* lopeta työntekoa. Jopa heidän seksielämänsä auttaa lisäämään tuottavuutta. ”Liiketoiminta on luovimmillaan silloin, kun läheisten suhteiden määrä on suurimmillaan”, kirjoitti henkilöstöhallinnon filosofi. ”Liikekumppanit”, kirjoitti eräs Daimler-Benziltä, ”ovat tärkeä osa liiketoiminnan pääomaa [...] Heidän motivaationsa ja tietotaitonsa, heidän kykynsä keksiä ja heidän huomionsa asiakkaan haluihin muodostavat kekseliäiden palveluiden raaka-aineen [...] Heidän käytöksensä, heidän sosiaalinen ja emotionaalinen kyvykkyytensä, ovat yhä tärkeämpi tekijä heidän työnsä arvioinnissa [...] Sitä ei enää punnita työhön käytettyjen tuntien määrällä, vaan saavutettujen päämäärien ja tulosten laadun perusteella. He ovat yrittäjiä.”

Sarja tehtäviä, joita ei voida antaa automaation käsiin, muodostaa epämääräisen rykelmän töitä. Koska niitä ei voi tehdä koneilla, ne on kenen tahansa vanhan ihmisen hommaa – varastonhoitajat, liukuhihnatyöläiset, kausityöläiset jne. Tämä joustava, erikoistumaton työvoima, joka liikkuu tehtävästä toiseen olematta koskaan pitkään alalla, ei voi enää edes yhdistää itseään voi-

mana. Se on tuotantoprosessin keskuksen ulkopuolella ikään kuin pulveroituneena täyttämään pikkukolot, tukkimaan aukot, joita ei vielä ole mekanisoitu. Pätkätyöläinen, hahmo joka ei enää ole työläinen, jolla ei enää ole *ammattia* – vain kykyjä, joita hän myy minne voi – ja joiden saatavilla oleminen on myös eräänlaista työtä.

Tämän koneen toiminnan kannalta tehokkaan ja välttämättömän työvoiman laidoilla on kasvava tarpeettomaksi käynyt enemmistö, joka on selvästikin hyödyllinen tuotannon virroille, mutta ei paljoa muuhun. Tämä tuo mukanaan riskin siitä, että nämä joutilaat sabotoivat konetta. Mobilisaation yleisen purkamisen uhka on nykyistä tuotantojärjestelmää vainoava haamu. Jokainen ei vastaa kysymykseen ”miksi työskennellä?” samaan tapaan kuin tämä entinen sosiaaliavun saaja: ”hyvinvointini vuoksi. Tarvitsen tekemistä.” *On suuri riski, että päädymme löytämään työtä joutilaisuudestamme.* Tämä kelluva väestö täytyy jotenkin pitää kiireisenä. Mutta tähän päivään mennessä ne eivät ole löytäneet palkkoja parempaa kurinpitokeinoa. Siksi on välttämätöntä yrittää purkaa ”yhteiskunnalliset saavutukset”, jotta kaikista levottomimmat, ne jotka antautuvat vain kun vaihtoehtoina on nälkäkuolema tai vankilaan mätäneminen, houkutellaan takaisin palkkatyön helmoihin. ”Henkilökohtaisten palveluiden” nopeasti kehittyvän orjakaupan täytyy kasvaa: siivous, tarjoilu, hieronta, kotiapulainen, prostituutio, kotihoito, erityisopettajat, terapia, psykologinen apu jne. Tämän kylkiäisinä tulee jatkuva standardien kohottaminen turvallisuudessa, hygieniassa, kontrollissa ja kulttuurissa, sekä muotien kiihtyvä kierrättäminen, mikä kaikki luo tarvetta tällaisille palveluille. Rouenissa meillä on nyt ”ihmisparkkimittareita”: joku, joka odottaa kadunkulmassa antaakseen parkkilipukkeen, ja sateen sattuessa vuokraa vielä sateenvarjon.

Työn järjestys oli maailman järjestys. Todisteet sen tuhosta rampauttaa ne, jotka pelkäävät sitä mikä tulee sen jälkeen. Nykypäivänä työ ei ole niinkään sidottu tavaroiden tuottamisen *taloudelliseen* välttämättömyyteen kuin tuottajien ja kuluttajien tuottamisen *poliittiseen* välttämättömyyteen, sekä siihen, että työn järjestys säilyy keinolla millä hyvänsä. *Itsensä* tuottamisesta on tulossa vallitseva puuha yhteiskunnassa, jossa tuotannolla ei enää ole päämäärää: kuin pajastaan häädetty puuseppä, joka epätoivoissaan vasaroi ja sahaa itseään. Kaikki työhaastatteluissaan hymyilevät nuoret, jotka ovat valkaisseet hampaansa saadakseen etulyöntiaseman, jotka menevät yökerhoihin kohottamaan firman yhteishenkeä, jotka opettelevat englantia edetäkseen uraputkessa, jotka eroavat tai menevät naimisiin siirtyäkseen tikkailla ylöspäin, jotka ottavat kursseja *johtajuudesta* tai ”itsen kehittämisestä” voidakseen paremmin ”hallita konflikteja”. Eräs guru sanoi: ”kaikista intiimein ’itsen kehittäminen’ johtaa emotionaalisen vakauden kasvuun, tasaisempiin ja avoimempiin suhteisiin, terävämpään intellektuaaliseen keskittymiseen ja näin ollen parempaan taloudelliseen suorituskykyyn.” Tämä pieni vilisevä väkijoukko, joka kärsimättömästi odottaa työpaikan saantia, samalla kun tekee mitä tahansa saadakseen sen näyttämään luonnolliselta, on tulosta yrityksestä pelastaa työn järjestys *mobilisaation* etiikan avulla. Mobilisoituminen tarkoittaa sitä, että työhön ei suhtauduta toimintana vaan *mahdollisuutena.* Jos työtön poistaa lävistyksensä, käy parturissa ja pitää itsensä kiireisenä ”projekteilla”, jos hän todella näkee vaivaa ”työllistettävyytensä” eteen, kuten niillä on tapana sanoa, se johtuu siitä, että näin hän osoittaa valmiutensa, mobilisoitumisensa. Mobiilius on tämä pieni erkaantuminen itsestä, tämä minimaalinen irrottautuminen siitä mistä muodostumme, tämä outo olosuhde, jonka mukaan itseys voi nyt olla työnteon kohde. Ja nyt on tullut mahdolliseksi myydä *itsensä* pelkän työvoimansa sijaan, tulla palkituksi siitä mitä on eikä siitä mitä tekee. Saada palkinto hienostuneesta sosiaalisten koodien hallinnasta, suhdetaidoista, hymystä ja tavasta tuoda itseä esiin. Tämä on sosialisaation uusi standardi. Mobiiliuden mukana tulee työn kahden ristiriitaisen navan yhdistyminen: osallistumme omaan riistämiseemme ja kaikkea osallistumista riistetään. Ihanne-

tilanteessa kukin on pienyritys, oma pomonsa, oma tuotteensa. Kävi sitten töissä tai ei, kyse on kontaktien, kykyjen ja verkostojen luomisesta – lyhyesti: ”ihmispääomasta”. Maailmanlaajuinen velvoite mobilisoida pienimmästäkin verukkeesta – syöpä, ”terrorismi”, maanjäristys, kodittomuus – kokoaa yhteen hallitsevien valtojen päättäväisyyden ylläpitää työn valtaa sen fyysisen katoamisen tuolle puolen.

Vallitseva tuotantokoneisto on näin ollen, toisaalta, jättimäinen kone henkiselle ja fyysiselle mobilisaatiolle imemään energia pois tarpeettomista ihmisistä, ja toisaalta lajittelukone, joka myöntää sopeutuneille alamaisille selviytymisen ja torjuu kaikki ”ongelmayksilöt”, kaikki joissa ruumiillistuu toisenlainen elämä, ja jotka sitä kautta vastustavat konetta. Haamut herätetään henkiin samalla kun elävät jätetään kuolemaan. Tämä on nykypäivän tuotantokoneiston poliittinen tarkoitus.

Organisoituminen työtä vastaan sen ulkopuolella, mobilisaation järjestyksen kollektiivinen hylkääminen, *demobilisaatiosta* löytyvän elinvoiman ja kurinalaisuuden osoittaminen, on rikos, jota polvillaan oleva sivilisaatio ei tule antamaan anteeksi. Itse asiassa se on ainoa tapa selvitä siitä.

Neljäs piiri: ”YKSINKERTAISEMPAA, HAUSKEMPAA, LIIKKUVAMPAA, TURVALLISEMPAA”

Olemme kuulleet riittävästi ”kaupungista” ja ”maaseudusta”, sekä etenkin niiden mukamas muinaisesta vastakkainasettelusta. Katsottiin sitä läheltä tai kaukaa, ympärillämme oleva ei ole mitään sellaista. Se on yksi ainoa urbaani kudos ilman muotoa tai järjestystä; lohduton vyöhyke, loputon ja määrittämätön globaali jatkumo museomaisia keskustoja ja luonnonpuistoja, suunnattomia asuinlähiöitä ja massiivisia maataloushankkeita, teollisuusalueita ja asuinalueita, maaseutukievareita ja trendibaareja: metropoli. Muinainen kaupunki oli selvästikin olemassa, kuten oli keskiajan ja modernin ajan kaupungit. Mutta ei ole sellaista asiaa kuin metropolitaaninen kaupunki. Metropoli syntetisoi kaikki alueet. Kaikki valtaa samaa tilaa, jos ei maantieteellisesti niin sitten verkostojen kutoutumisella yhteen.

Kaupunkia on alettu fetisoimaan nyt kun se on lopultakin kadonnut; siitä on tullut historiaa. Lillen tehdasrakennuksista on tullut konserttisaleja. Le Havren uudelleenrakennettu betonikeskusta on nyt UNESCOn maailmanperintökohteiden joukossa. Pekingin kiellettyä kaupunkia ympäröineet hutongit tuhottiin ja korvattiin turisteja varten hieman kauemmaksi rakennetuilla jäljitelmillä. Troyesissa laitetaan soraharkkorakennuksiin puolihirsistä tehty julkisivu. Tällainen pastissi muistuttaa eniten viktoriaanisia kauppoja Pariisin Disneylandissa. Vallankumouksellisen kiihkeyden pesäkkeinä joskus toimineet historialliset keskustat on nyt viisaasti integroitu osaksi metropolin organisaatiokaaviota. Ne on luovutettu turismille ja ylenpalttiselle kulutukselle. Ne ovat kuluttamisen satumaisia saarekkeita, joita pönkitetään messuilla ja koristuksilla, tarvittaessa myös voimalla. Jokaisen ”joulukylän” sortavaa sentimentaalisuutta tasoittaa yhä suurempi joukko vartijoita ja poliisipartioita. Kontrollilla on uskomaton tapa integroitua tavarahyödykkeiden maisemaan, osoittaa autoritaariset kasvonsa jokaiselle joka haluaa nähdä ne. Tämä on fuusioiden, taustamusiikin, teleskooppipamppujen ja hattaran aikakausi. Tasaisina annoksina poliisivalvontaa ja viehättävyyttä!

Tätä mieltymystä ”aitoon”, sekä sen mukana tulevaan kontrolliin, toteuttaa työväenluokkaisille asuinalueille tunkeutuva pikkuporvaristo. Kaupunkikeskustoista häädettynä ne löytävät syrjemmältä sen ”naapurustotunteen”, jota valmistaloissaan kaipasivat. Häätäessään köyhät, autot ja maahanmuuttajat, *siivotessaan*, hankkiutuessaan eroon pöpöistä, pikkuporvaristo tuhoaa juuri sen mitä tuli etsimään. Talonmies ja vartija paiskaavat kättä kaupungin ilmoitustaululla, ja kuvateksti kuuluu: ”Montauban, puhdas kaupunki.”

Saman säädyllisyyden tunteen, joka pakottaa urbanistit puhumaan ”kaupunkien” (jotka he tuhosivat) sijaan ”urbaanista”, tulisi saada heidät luopumaan myös ”maaseudusta” (sillä sitä ei ole enää olemassa). Juuriltaan revityille stressaantuneille massoille näytetään sen sijaan kuva maaseudusta, haavekuva menneisyydestä, jonka lavastaminen on helppoa nyt, kun maaseudun väki on kulutettu niin loppuun. Se on territoriolle, alueelle, levittäytyvä mainoskampanja, jossa kaik-

ki täytyy hinnoitella tai muuttaa kansalliseksi perinnöksi. Kaikkialla on sama hyytävä tyhjyys, joka ulottuu kaikista kaukaisimpiin ja ruosteisimpiin kulmauksiin.

Metropoli on tämä kaupungin ja maaseudun yhtäaikainen kuolema. Se on risteys, jossa kaikki pikkuporvarillinen yhdistyy keskellä tätä äärettömyyksiin levittäytyvää keskiluokkaa, yhtä paljon seurausta maaseudun autioitumisesta kuin kaupunkien leviämisestä. Planeetan peittäminen lasilla sopisi mainiosti nykypäivän arkkitehtuurin kyynisyyteen. Koulu, sairaala tai mediakeskus ovat kaikki muunnelmia samasta teemasta: läpinäkyvyys, neutraalius, yhdenmukaisuus. Nämä massiiviset ja sulavat rakennukset laaditaan ilman mitään tarvetta tietää mitä niihin tulee. Ne voisivat olla täällä tai missä tahansa muualla. Mitä tehdä kaikilla Pariisin La Défensen toimistotorneilla, Lyonin La Part Dieun asuinkerrostaloilla tai EuraLillen ostoskomplekseilla? Ilmaisu *"flambant neuf"*[1] käsittää niiden kohtalon täydellisesti. Skotlantilainen matkailija todisti tulen voiman ainutkertaista viehättävyyttä nähtyään kuinka Pariisin kapinalliset polttivat Hôtel de Villen toukokuussa 1871: "En ole koskaan edes pystynyt kuvittelemaan mitään niin kaunista. Se on uskomatonta. En kiistä sitä etteikö Kommuunin ihmiset ole pelottavia roistoja. Mutta mitä taiteilijoita! Eivätkä he edes ole tietoisia omasta mestariteoksestaan! [...] Olen nähnyt Amalfin raunioiden kylpevän Välimeren taivaansinisessä loistossa sekä Tung-hoorin temppelien rauniot Punjabissa. Olen nähnyt Rooman ja monia muita asioita. Mutta mikään ei vedä vertoja sille mitä näin silmieni edessä tänä iltana."

Metropolitaanisessa verkossa roikkuu vielä joitain palasia kaupungista ja joitain rippeitä maaseudusta. Mutta elinvoima on asettunut niin kutsutuille "ongelma-alueille". Paradoksi on siinä, että paikat joiden ajatellaan olevan kaikista elinkelvottomimpia osoittautuvat olevan ainoita joissa vielä jollain tapaa eletään. Vallattu vanha rötiskö tuntuu yhä edelleen elävämmältä kuin niin kutsutut luksusasunnot, joihin voi vain laskea huonekalut ja laittaa sisustuksen kohdalleen seuraavaa liikettä odotellessa. Monissa nykypäivän megalopoleissa slummit ovat viimeisiä eläviä ja elinkelpoisia alueita, sekä, tietenkin, kaikista kuolettavimpia. Ne ovat globaalin metropolin sähköisen sisustuksen kääntöpuoli. Uima-altaita metsästäneen pikkuporvariston hylkäämät Pariisin pohjoispuolen asuintornit ovat heränneet eloon massatyöttömyyden myötä, ja nyt ne säteilevät energiaa enemmän kuin latinalaiskortteli. Sekä sanoilla että tulella.

Suuri tulipalo marraskuussa 2005 ei ollut seurausta äärimmäisestä syrjäyttämisestä, kuten se on usein tapana esittää. Päinvastoin, siinä oli kyse alueen, territorion, täydellisestä hallussapidosta. Ihmiset voivat polttaa autoja siksi että ottaa päähän, mutta mellakoiden pitäminen käynnissä kuukauden ajan, niin että samalla pidetään poliisi loitolla – sitä varten tarvitsee tietää kuinka organisoitua, täytyy synnyttää rikoskumppanuuksia, täytyy tuntea alue täysin sekä jakaa yhteinen kieli ja yhteinen vihollinen. Kilometrit ja viikot toistensa jälkeen, tuli levisi. Uudet liekit vastasivat alkuperäisiin, ilmestyivät siellä missä niitä vähiten odotettiin. Puskaradiota ei voi salakuunnella.

Metropoli on maaperä jatkuvalle matalan intensiteetin konfliktille, jossa Basran, Mogadishun tai Nablusin valtaaminen ovat kulminaatiopisteitä. Kaupunki oli pitkään paikka, jota armeijan tuli välttää, korkeintaan piirittää; mutta metropoli soveltuu sodankäyntiin täydellisesti. Aseistettu konflikti on vain hetki sen jatkuvassa uudelleenjärjestelyssä. Suurvaltojen johtamat taistelut muistuttavat jonkinlaista päättymätöntä poliisityötä metropolin mustissa aukoissa, "oli kyse sitten Burkina Fasosta, eteläisestä Bronxista, Kamasagista, Chiapasista tai La Courneuvesta". Sitä ei enää käydä päämääränä voitto tai rauha, tai edes järjestyksen palauttaminen, vaan tällaiset "interventiot" ovat osa jatkuvaa, alati käynnissä olevaa turvallisuusoperaatiota. Sota ei enää ole mikään

ajallisesti erillinen tapahtuma, vaan se taipuu sarjaksi poliisin ja armeijan mikro-operaatioita turvallisuuden takaamiseksi.

Poliisi ja armeija kehittyvät rinnakkain toisiinsa kytkeytyneinä. Kriminologi vaatii, että kansallinen mellakkapoliisi organisoituu uudelleen pieniksi, ammattimaisiksi, liikkuviksi yksiköiksi. Sotilasakatemia, kurinpitomenetelmien kehto, harkitsee uudelleen omaa hierarkkista organisaatiotaan. Jalkaväenpataljoonaa johtava NATO -upseeri soveltaa ”osallistavaa menetelmää, jossa jokainen osallistuu toiminnan analysoimiseen, valmistelemiseen, toteuttamiseen sekä arviointiin. Suunnitelmaa pohditaan ja hiotaan päiväkausia, läpi harjoitusvaiheen koko ajan viimeisimmän tiedustelutiedon pohjalta [...] Kun kyse on joukkueyhtenäisyyden ja moraalin rakentamisesta, mikään ei vedä vertoja ryhmäsuunnittelulle.”

Asevoimat eivät vain sopeuta itseään metropoliin, ne tuottavat sen. Näin ollen Israelin sotilaat ovat Nablusin taistelusta lähtien olleet sisustussuunnittelijoita. Kun palestiinalaiset sissit pakottivat heidät pois liian vaaralliseksi käyneiltä kaduilta, he oppivat etenemään sekä pysty- että vaakasuoraan urbaanin arkkitehtuurin ytimeen, tekemällä reikiä seiniin ja kattoihin liikkuakseen niistä läpi. Israelin Puolustusvoimien upseeri, joka on myös valmistunut filosofiasta, selventää: ”vihollinen tulkitsee tilaa perinteisellä, klassisella tavalla, enkä halua totella tätä tulkintaa ja langeta hänen ansoihinsa. [..] Haluan yllättää hänet! Tämä on sodan ydin. Minun tarvitsee voittaa. [...] Tästä syystä omaksuimme seinien läpi liikkumisen metodologian. [...] Kuin tietään eteenpäin syövä mato.” Tässä kaikuu Blanquinin neuvo – tällä kertaa kapinan puolueelle – jossa Pariisin tuleville kapinallisille ehdotettiin barrikoitujen katujen varrella olevien rakennusten valtaamista, reikien puhkaisemista seiniin mahdollistamaan liikkuminen talojen välillä, katutason portaiden rikkominen ja reikien tekeminen kattoon mahdollisten hyökkääjien torjumiseksi, ovien repiminen irti ikkunoiden tukkimiseksi sekä jokaisen kerroksen muuttaminen tuliasemaksi.

Metropoli ei ole vain tämä urbaanin kasautuminen, tämä kaupungin ja maaseudun lopullinen yhteentörmäys. Se on myös olentojen ja asioiden virta, joka kulkee valokuituverkoissa, luotijunissa, satelliiteissa ja valvontakameroissa, pitäen samalla huolen siitä ettei tämä maailma koskaan lakkaa kulkemasta suoraan kohti tuhoaan. Se on virta, joka haluaisi vetää kaiken mukaansa toivottomaan liikkeeseensä, mobilisoida meidät kaikki. Se on virta, jossa informaatio takoo meitä kuin vihamielinen voima. Jossa ainoa jäljelle jätetty asia on pakeneminen. Jossa käy vaikeaksi odottaa, edes yhtä metrojunaa.

Kun kommunikaation ja liikkumisen keinot leviävät, ja niiden myötä houkutus olla aina jossain toisaalla, meitä revitään jatkuvasti pois olemisesta tässä ja nyt. Hyppää intercityyn tai expressbussiin, tartu puhelimeen – jotta voisit olla *jo menossa*. Tällainen liikkuvuus voi tarkoittaa vain juurettomuutta, eristyneisyyttä, pakolaisuutta. Se olisi sietämätöntä ellei se olisi aina yksityisen tilan, siirrettävän sisuksen, liikkuvuutta. Yksityinen kupla ei puhkea, se kelluu ympäriinsä. Koteloitumisen prosessi ei ole häviämässä, se vain laitetaan liikkeeseen. Juna-asemalta kauppakeskukseen tai liikepankkiin, hotellista toiseen, kaikkialla on kuulumattomuus, niin lattea ja tavanomainen tunne, että siitä tulee viimeinen muoto tutulle ja turvalliselle. Metropolitaaninen ylijäämä on tämä rajallisten mielialojen arvaamaton sekoittaminen, äärettömyyksiin yhdisteleminen. Metropolin kaupunkikeskukset eivät ole toistensa klooneja, ne tarjoavat oman auransa; livahdamme yhdestä toiseen, valitsemme tämän ja torjumme tuon, jonkinlaisessa eksistentiaalisen shoppailutripin rytmissä erilaisten baarien, ihmisten, sommitelmien ja soittolistojen välillä. ”Mp3-soittimeni kanssa olen maailmani herra.” Selviytyäksemme ympärillämme olevasta yhdenmukaisuudesta, ainoa vaihtoehtomme on jatkuvasti remontoida omaa sisäistä maailmaamme, kuten lapsi, joka rakentaa saman nukkekodin kerta toisensa jälkeen, tai kuten Robinson

Crusoe, joka autiolla saarella tuotti uudelleen kaupanpitäjän maailmankaikkeutensa – silti meidän autio saaremme on sivilisaatio itsessään, ja meitä on miljardeja jatkuvasti huuhtoutumassa sen rannalle.

Juurikin tämän virtojen arkkitehtuurin ansiosta metropoli on yksi kaikista haavoittuvimmista järjestelyistä mitä ihminen on koskaan tehnyt. Taipuisa, viekas, mutta haavoittuva. Rajojen brutaali sulkeminen raivoisan epidemian estämiseksi, huoltoreittien äkillinen häiriintyminen, kommunikaation yhteyspisteiden organisoitu blokkaaminen – ja koko julkisivu murenee; julkisivu, joka ei enää onnistu peittämään aamusta iltaan kummittelevia verilöylyjä. Maailma ei liikkuisi niin nopeasti, jos sen ei jatkuvasti tarvitsisi päästä karkuun omaa romahdustaan.

Metropoli pyrkii suojautumaan väistämättömältä epäkunnolta verkostorakenteensa avulla, solmuihin ja yhteyksiin perustuvalla teknologisen infrastruktuurin kokonaisuudella, hajautetulla arkkitehtuurilla. Internetin odotetaan selviävän ydinaseilla tehtävästä iskusta. Tiedon, ihmisten ja tuotteiden virran jatkuva kontrolli turvaa metropolin liikkuvuuden, samalla kun sen jäljitysjärjestelmät pitävät huolen siitä ettei yksikään laivakontti katoa, yhtäkään seteliä ei varasteta kaupankäynnin yhteydessä ja ettei yksikään terroristi nouse lentokoneeseen. Kaikki kiitokset RFID-sirulle, biometriselle passille ja DNA-tunnisteille.

Mutta metropoli tuottaa myös oman tuhonsa keinot. Amerikkalainen turvallisuusasiantuntija selittää tappion Irakissa olevan seurausta sissien kyvystä hyötyä uusista kommunikaation muodoista. Yhdysvaltojen invaasio ei niinkään tuonut Irakiin demokratiaa kuin kyberneettisiä verkkoja. Ne toivat mukanaan oman tappionsa aseet. Kännyköiden ja nettipäätteiden leviäminen antoi sisseille uusia tapoja itseorganisoitua, ja mahdollisti sen, että niistä tuli niin vaikeasti saavutettavia kohteita.

Jokaisella verkolla on heikot kohtansa, solmut jotka täytyy purkaa kierron keskeyttämiseksi, verkon selvittämiseksi. Viimeinen suuri sähkökatkos Euroopassa todisti sen: yksi sattuma suurjännitelinjan kanssa, ja melkoinen osa mannerta syöksyi pimeyteen. Jotta metropolin keskeltä voisi nousta jotain, joka avaisi uusia mahdollisuuksia, ensimmäisen teon täytyy olla sen *jatkuvan liikkeen* häirintä. Thaikapinalliset ymmärsivät sen iskiessään sähkömuuntajiin. Ranskassa uutta työlakia vuonna 2006 vastustaneet mielenosoittajat ymmärsivät sen vallatessaan yliopistoja, päämääränään sulkea talous kokonaan. Amerikkalaiset ahtaajat ymmärsivät sen lokakuussa 2002, kun kolmensadan työpaikan puolustamisesta lähtenyt kamppailu sulki länsirannikon suurimmat satamat kymmeneksi päiväksi. Amerikkalainen talous on niin riippuvainen Aasiasta tulevasta tavarasta, että sulkujen hinta oli yli miljardi dollaria päivässä. Maailman suurin talousmahti voidaan saada polvilleen kymmenentuhannen ihmisen voimin. Jotkut ”asiantuntijat” olivat sitä mieltä, että jos sulku olisi kestänyt vielä kuukauden, se olisi saattanut saada aikaan ”taantuman Yhdysvalloissa sekä taloudellisen katastrofin Kaakkois-Aasiassa”.

Viides piiri: ”VÄHEMMÄN OMISTUKSIA, ENEMMÄN YHTEYKSIÄ!”

Kolmekymmentä vuotta ”kriisiä”, massatyöttömyyttä ja puolitehoista kasvua. Silti ne haluavat meidän vielä uskovan talouteen. On totta, että tuohon kolmeenkymmeneen vuoteen mahtuu harhakuvien välinäytöksiä: 1981-83, jolloin meidät huijattiin ajattelemaan, että vasemmistohallitus muuttaisi asiat paremmaksi; ”helpon rahan” aikakausi 1986-89, jolloin meidän kaikkien oletettiin pelaavan markkinoilla ja tulevan rikkaiksi; internetin aikakausi 1998-2001, jolloin kaikkien piti saada virtuaaliura hyvien yhteyksien avulla, kun moninainen mutta yhtenäinen Ranska, kulturelli ja monikulttuurinen, toisi kotiin jokaisen maailmanmestaruuden. Mutta tässä sitä ollaan, olemme valuttaneet harhakuvien varaston tyhjiin, pudonneet pohjalle, täydessä konkurssissa tai kaulaa myöten veloissa.

Meidän täytyy ymmärtää, että talous ei ole kriisissä, talous itsessään *on* kriisi. Kyse ei ole siitä, että työtä ei ole riittävästi, vaan siitä, että sitä on *liikaa*; kriisi ei masenna meitä, vaan kasvu. Tunnustamme, että litania pörssikursseista hetkauttaa meitä suunnilleen yhtä paljon kuin latinankielinen messu. Onneksi meitä samaan päätelmään tulleita on varsin paljon. Emme puhu niistä, jotka elävät erilaisilla huijauksilla, säätävät sitä tai tätä, tai jotka ovat eläneet sossun rahoilla viimeiset kymmenen vuotta. Tai kaikista niistä, jotka elävät vapaa-aikaa varten, koska eivät enää löydä identiteettiä työstään. Emmekä puhu niistä, jotka on lakaistu maton alle, piileskelijöistä, jotka tulevat toimeen vähimmällä ja ovat lukumäärältään suurimpia. Kaikki nuo, jotka ovat osuneet tähän *massairrottautumiseen*, liittyneet eläkeläisten ja kyynisesti yliriistetyn joustotyövoiman riveihin. Emme puhu heistä, vaikka heidänkin tulisi tavalla tai toisella päästä samankaltaisiin päätelmiin.

Puhumme kaikista maista, kokonaisista mantereista, jotka ovat menettäneet uskonsa talouteen joko sen takia, että ovat nähneet IMF:n tulevan ja menevän romahdusten ja suunnattomien tappioiden keskellä, tai ovat saaneet maistaa Maailmanpankkia. Lännen tällä hetkellä kokema pehmeä tapakriisi puuttuu noista paikoista täysin. Se mitä tapahtuu Guineassa, Venäjällä, Argentiinassa ja Boliviassa on tämän uskonnon ja sen papiston pitkäkestoinen ja väkivaltainen paljastuminen. Vitsi Maailmanpankissa kuului: ”Mitä on tuhat IMF:n ekonomistia merenpohjassa? – Hyvä alku.” Venäläinen vitsi: ”Kaksi ekonomia tapaa. Toinen kysyy toiselta: ’Ymmärrätkö mitä tapahtuu?’ Toinen vastaa: ’Odota hetki niin selitän sen sinulle.’ Ensimmäinen vastaa: ’Ei ei, selittäminen ei ole ongelma, myös minä olen ekonomi. Kysyn vain: ymmärrätkö?’” Suuret joukot tästä papistosta kuvittelevat olevansa toisinajattelijoita ja uskonnon dogmin kriitikoita. Viimeisin yritys elvyttää niin kutsuttu ”taloustiede” – virtaus, joka pokkana kutsuu itseään ”jälkiautistiseksi taloudeksi” – saa elantonsa purkamalla palasiksi sellaisen tieteen anastukset, kädenheilautukset ja väärennetyt kirjanpidot, jonka ainoa kouriintuntuva tarkoitus on kolistella ehtoollisastiaa pomojen möykätessä, antaa niiden alistumisvaatimuksille hieman seremoniaa ja lopulta tehdä se mitä uskonnot ovat aina tehneet: *tarjota selityksiä*. Sillä täydellinen kurjuus muuttuu sietämättömäksi sillä hetkellä kun se näyttäytyy sellaisena kuin on, ilman syytä tai selitystä.

Kukaan ei enää kunnioita rahaa. Eivät ne, joilla sitä on, saati ne, joilla sitä ei ole. Kysyttäessä mitä he haluavat tulevaisuudessa olla, viidennes nuorista saksalaisista vastasi: ”taiteilija”. Työtä ei enää koeta ihmisenä olon perimmäisenä olosuhteena. Yhtiöiden kirjanpito-osastot tunnustavat ettei heillä ole hajuakaan siitä mistä arvo tulee. Markkinoiden huono maine olisi hoitanut homman loppuun jo kymmenen vuotta sitten ellei väliin olisi tullut uskonpuolustajien uho ja vimma, syvistä taskuista puhumattakaan. Nykyään on tervettä järkeä nähdä edistys synonyymina katastrofille. Talouden maailmassa kaikki on karkuteillä, aivan kuten Andropovin aikaisessa Neuvostoliitossa. Jokainen, joka on käyttänyt hieman aikaa Neuvostoliiton viimeisten vuosien analysoimiseen, tietää varsin hyvin, että johtajiltamme tulevat hyväntahtoisuuden vetoomukset, kaikki heidän fantasiansa jostain jälkiä jättämättä kadonneesta tulevaisuudesta, kaikki heidän uskontunnustuksensa tämän tai tuon ”uudistamiseksi” ovat vain ensimmäisiä murtumia muurissa. Sosialistiblokin romahtaminen ei millään tapaa ollut kapitalismin voitto; se oli vain yhden kapitalismin muodon vararikko. Sitä paitsi Neuvostoliiton kuolema ei johtunut siitä, että ihmiset kapinoivat, vaan siitä, että terminologia kulki muutosprosessia. Kun sosialismin kuolema julistettiin, pieni osa hallitsevasta luokasta vapautti itsensä vanhentuneista velvoitteista, jotka vielä sitoivat sen rahvaaseen. Se otti yksityiseen hallintaan sen mitä se jo valmiiksi hallitsi ”kaikkien” nimissä. Vitsi tehtaissa kuului: ”Me teeskentelemme tekevämme työtä, ne teeskentelevät maksavansa meille.” Ja oligarkit vastasivat: ”Tässä ei ole järkeä, lakataan teeskentelemästä!” Niille päätyi raaka-aineet, teollisuuden infrastruktuurit, sotilas-teollinen kompleksi, pankit ja yökerhot. Kaikki muut saivat köyhyyttä tai maastamuuttoa. Aivan kuten kukaan ei Andropovin aikana uskonut Neuvostoliittoon, kukaan ei tämän päivän kokoushuoneissa, työpaikoilla ja toimistoissa enää usko Ranskaan. ”Ei ole järkeä”, vastaavat pomot ja poliittiset johtajat, jotka eivät enää edes vaivaudu hiomaan reunoja ”talouden rautaisilta laeilta”. Ne purkavat tehtaat keskellä yötä ja ilmoittavat sulkemisesta varhain seuraavana aamuna. Ne eivät enää epäröi lähettää terrorismin vastaisia joukkoja lopettamaan lakkoa, kuten kävi matkustajalautoilla tai Rennesissä vallatulla kierrätyskeskuksella. Nykypäivän vallan brutaali toiminta koostuu sekä tämän raunion hallitsemisesta että samaan aikaan tapahtuvasta kehyksen rakentamisesta ”uudelle taloudelle”.

Ja silti meidät on selvästikin muovattu taloutta varten. Sukupolvien ajan meitä kuritettiin, rauhoitettiin ja tehtiin *subjekteiksi*, luonteeltaan tuottavaisiksi ja tyytyväisiksi kuluttajiksi. Ja sitten yht’äkkiä paljastetaan kaikki se mitä meidät taivuteltiin unohtamaan: *talous on poliittista*. Ja tämä politiikka on tänä päivänä valintapolitiikkaa ylimääräiseksi käyneen ihmisyyden sisällä. Colbertista Napoleon III:n kautta de Gaulleen, valtio on aina pitänyt taloutta poliittisena, kuten on myös porvaristo (joka saa siitä voittoja) sekä proletariaatti (joka haastaa sen). Jäljellä ei ole muuta kuin tämä outo keskinkertainen väestönosa, utelias ja voimaton kasauma *niitä jotka eivät valitse puolta*: pikkuporvaristo. Ne ovat aina teeskennelleet uskovansa talouden olevan todellista, sillä heidän puolueettomuutensa on siellä turvassa. Pienyrittäjät, pikkupomot, vähäiset byrokraatit, esimiehet, professorit, journalistit ja kaikenlaiset välittäjät muodostavat tämän epäluokan, sosiaalisen liivatteen, joka koostuu kaikkien niiden massasta, jotka haluavat vain elää pientä yksityistä elämäänsä etäisyyden päässä historiasta ja sen kuohuista. Tällä rämeiköllä on taipumusta olla väärän tietoisuuden esitaistelija, puoliunessa ja aina valmiina sulkemaan silmänsä ympärillä raivoavalta sodalta. Aina kun tässä sodassa selkenee joku rintama, sitä seuraa jonkun uuden villityksen keksiminen. Viimeiset kymmenen vuotta se on ollut ATTAC ja sen uskomaton Tobinin vero (jonka toteuttaminen ei vaatisi sen vähempää kuin maailmanhallituksen), sympatia ”reaalitaloutta” kohtaan vastakohtana finanssimarkkinoille, puhumattakaan kosketta-vasta nostalgiasta valtiota kohtaan. Komedia kestää aikansa kunnes se ei enää naurata. Ja sitten

tilalle tulee uusi villitys. Joten nyt meillä on ”negatiivinen kasvu”. Siinä missä ATTAC ja sen opetustilaisuudet yrittivät pelastaa talouden *tieteenä*, negatiivinen kasvu yrittää pelastaa talouden *moraalina*. Tulevalle tuomiopäivälle on vain yksi vaihtoehto: kasvun vähentäminen. Tuottakaa ja kuluttakaa vähemmän. Ryhtykää riemukkaan säästäväisiksi. Syökää luomua, ajakaa pyörällä, lopettakaa tupakointi ja kiinnittäkää tarkkaa huomiota tuotteisiin joita ostatte. Tyytykää siihen mikä on ehdottoman välttämätöntä. Vapaaehtoinen niukkuus. ”Löytäkää todellinen vauraus terveessä maailmassa kukoistavista hilpeistä sosiaalisista suhteista.” ”Älkää kuluttako luonnollista pääomaa loppuun.” Työskennelkää kohti ”tervettä taloutta”. ”Ei sääntelyä kaaoksen kautta.” ”Välttäkää demokratiaa ja humanismia uhkaavaa sosiaalista kriisiä.” Suoraan sanottuna: *ryhtykää taloudellisiksi*. Takaisin isäukon talouteen, pikkuporvariston kulta-ajalle 1950-luvulle. ”Yksilön säästäessä omaisuus palvelee tehtäväänsä täydellisesti. Tuo tehtävä on sallia yksilön nauttia omasta elämästään suojassa julkiselta olemiselta, oman elämänsä yksityisessä turvapaikassa.”

Käsin kudottuun villapaitaan pukeutunut graafinen suunnittelija juo hedelmäcocktailia ystävien seurassa ”etnisen” kahvilan terassilla. He rupattelevat sydämellisesti, vitsailevat hieman, pitävät huolen etteivät ole liian äänekkäitä tai liian hiljaisia, hymyilevät toisilleen hieman autuaasti: olemme niin sivistyneitä. Jälkeenpäin jotkut heistä menevät hommiin naapuruston yhteisöpuutarhaan, kun taas toiset puuhastelevat savenvalannan, Zen -buddhalaisuuden tai animaatioelokuvan parissa. He löytävät yhteisyyttä omahyväisestä tunteesta siitä kuinka he muodostavat uuden ihmisyyden, aikaisempaa viisaamman ja hienostuneemman. Ja he ovat oikeassa. Applen ja kasvun purkamisliikkeen välillä on mielenkiintoinen yksimielisyys tulevaisuuden sivilisaatiosta. Joidenkin ajatus paluusta toissavuoden talouteen tarjoaa toisille mukavan verhon, jonka takana käynnistää suuri teknologinen harppaus eteenpäin. Sillä historiassa ei ole paluuta. Mikä tahansa kehotus paluusta menneeseen on vain ilmaisu yhdestä nykypäivän tietoisuuden muodosta, ja harvoin siitä vähiten modernista. Ei ole sattumaa, että kasvun purkaminen on *Adbustersin* toisinajattelevien mainostajien juliste. Nollakasvun keksijät – Rooman Klubi 1972 – olivat teollisuuspamppujen ja byrokraattien joukko, joka nojasi MIT:n kyberneetikkojen kirjoittamaan tutkimuspaperiin.

Tämä läheisyys tuskin on sattumaa. Se on osa pakotettua marssia kohti modernisoitua taloutta. Kapitalismi sai vanhojen sosiaalisten siteiden purkamisesta kaiken mitä pystyi, ja nyt se uudistaa itseään rakentamalla nämä samat siteet uudestaan *omilla ehdoillaan*. Nykypäivän metropolitaaninen sosiaalinen elämä on sen hautomakone. Samaan tapaan se tuhosi luonnonmaailman, takanaan fantasia sen uudelleenrakentamisesta niin monina kontrolloituina ympäristöinä, kaikilla välttämättömillä sensoreilla varustettuina. Tämä uusi ihmisyys vaatii uuden talouden, joka ei enää ole erillinen ulottuvuus olemisessa. Päinvastoin, se on sen perimmäinen kudos, raakaaine ihmisen suhteille; se vaatii työn uutta määrittelyä työnä itselleen, pääoman uutta määrittelyä ihmispääomana, uutta ideaa tuotannosta suhteiden tuottamisena ja kuluttamista tilanteiden kuluttamisena; ja ennen kaikkea uutta ajatusta arvosta, joka kattaisi kaikki olemisen ominaisuudet. Tämä nopeasti kehittyvä ”biotalous” käsittää planeetan suljettuna järjestelmänä, jota tulee hallita, sekä väittää muodostavansa perustan tieteelle, joka integroisi kaikki elämän osatekijät. Tällainen tiede saattaa saada meidät kaipaamaan vanhoja hyviä aikoja, jolloin BKT:n kaltaisten epäluotettavien kasvun mittareiden oletettiin mittaavan ihmisten hyvinvointia – ainakaan kukaan ei uskonut siihen.

”Nostakaa uudelleen arvoon elämän ei-taloudelliset puolet” on kasvun purkamisen liikkeen sekä pääoman uudistusohjelman iskulause. Ekokylät, valvontakamerat, henkisyys, bioteknologiat ja seurallisuus kuuluvat kaikki samaan tekeillä olevaan ”sivilisaation paradigmaan”, alhaalta

uudelleen rakennettuun kaikenkattavaan talouteen. Sen älyllinen kasvupohja on kybernetiikka, järjestelmien tiede – eli siis *niiden hallinnan tiede*. 1600-luvulla, jotta voitiin kunnolla pakottaa voimaan talous ja sen työn ja ahneuden henki, oli välttämätöntä vangita ja eliminoida kokonainen viheliäinen massa vetelehtijöitä, valehtelijoita, noitia, hulluja, hunsvontteja sekä muita irtolaisia, kokonainen ihmisyys, jonka olemassaolo osoitti pidättyvyyden ja hyödyn järjestyksen olevan valhe. Uutta taloutta ei voida muodostaa ilman vastaavaa subjektien ja alueiden seulontaa. Kaaos, josta jatkuvasti kuulemme, tarjoaa joko mahdollisuuden tälle seulonnalle tai voitollemme koko tästä vastenmielisestä projektista.

Kuudes piiri: ”YMPÄRISTÖ ON TEOLLINEN HAASTE”

Ekologia on vuosikymmenen löytö. Viimeiset kolmekymmentä vuotta olemme jättäneet sen ympäristöväelle, vitsailleet siitä sunnuntaina ollaksemme huolissamme taas maanantaina. Ja nyt se on täällä, valloittamassa eetteriä kuin kesähitti, sillä joulukuussa on parikymmentä astetta lämmintä.

Neljännes kaloista on kadonnut valtameristä. Loput eivät kestä kovin kauaa.

Hälytys lintuinfluenssasta: meille vakuutellaan, että sadat tuhannet muuttolinnut ammutaan taivaalta.

Elohopean määrä ihmisen rintamaidossa on kymmenen kertaa suurempi kuin lakien lehmille sallima. Ja nämä huulet turpoavat puraistuani omenaa – mutta se ostettiin torilta. Kaikista yksinkertaisimmista eleistä on tullut myrkyllisiä. Sitä kuolee 35-vuotiaana ”pitkälliseen sairauteen”, jota tulee hallita samaan tapaan kuin kaikkea muutakin tulee hallita. Olisi pitänyt nähdä mitä on tulossa ennen kuin päädyimme tänne, lievityshoitoa antavan keskuksen B-siipeen.

Täytyy myöntää: tämä koko ”katastrofi”, josta meille niin äänekkäästi kerrotaan, ei varsinaisesti kosketa meitä. Ei ainakaan ennen kuin joku sen ennalta nähtävistä seurauksista osuu meihin. Se saattaa huolettaa meitä, mutta ei kosketa. Ja se on todellinen katastrofi.

Ei ole ”ympäristökatastrofia”. *Ympäristö itsessään* on katastrofi. Ympäristö on se mitä ihmiselle jää sen jälkeen, kun hän on menettänyt kaiken. Ne, jotka elävät naapurustossa, kadulla, laaksossa, taistelutantereella, verstaassa – heillä ei ole ”ympäristöä”; he liikkuvat *maailman* läpi, jota asuttaa läsnäolot, vaarat, ystävät, viholliset, elämän ja kuoleman hetket, kaikenlaiset olemiset ja olennot. Tällaisella maailmalla on oma koostumuksensa, joka vaihtelee niiden siteiden tiheyden ja laadun mukaan, jotka liittävät meidät kaikkiin näihin olentoihin, kaikkiin paikkoihin. Se on vain me, viimeisen hallinnanriiston lapset, loppuhetkien karkurit, jotka tulemme maailmaan betonikuutioissa, poimimme hedelmämme supermarketista ja katsomme maailman kajoa televisiosta – vain meillä on *ympäristö*. Eikä meidän lisäksemme ole ketään muuta, joka todistaisi omaa lopullista hävitystämme ikään kuin se olisi pelkästään vain maiseman vaihto, suuttuisi katastrofin viimeisimmistä askelista, kärsivällisesti kokoaisi sen tietosanakirjaa.

Se mikä on hyydytetty ympäristöksi, on hallintoon perustuva suhde maailmaan. Eli vieraantumiseen perustuva suhde. Suhde, jossa emme koostu *yhtä lailla* puiden kohinasta, paistoöljyn tuoksusta rakennuksissa, juoksevasta vedestä, luokkahuoneiden hälinästä, kesäiltojen hiostavuudesta. Suhde maailmaan, jossa on minä ja sitten minun ympäristöni, joka ympäröi minua mutta ei koskaan todella muodosta minua. Meistä on tullut naapureita maailmanlaajuisessa taloyhtiön osakkaiden kokouksessa. On vaikea kuvitella täydellisempää helvettiä.

Mikään materiaalinen elinpiiri ei ole koskaan ansainnut nimeä ”ympäristö”, paitsi kenties nykypäivän metropoli. Kuulutuksia tekevät digitaaliset äänet, raitiotiet 2000-luvun vihellyksineen, jättimäistä tulitikkua muistuttavat sinertävät katulamput, jalankulkijat pukeutuneina kuin epäonnistuneet mannekiinit, videovalvontakameroiden hiljainen kääntyminen, metron porttien sel-

vät naksahdukset, supermarketin kassat, toimistojen kellot, nettikahvilan elektroninen tunnelma, plasmanäyttöjen yltäkylläisyys, pikalinjastot ja lateksi. Koskaan ei asetelma ole voinut toimia tällä tavalla, ilman sen läpi kulkevia sieluja. Ympäristö ei ole koskaan ollut automaattisempi. Koskaan ei kehys ole ollut näin välinpitämätön ja vaatinut vastineeksi – selviytymisen hintana – yhtä suurta välinpitämättömyyttä meidän puoleltamme. Lopulta ympäristö ei ole mitään muuta kuin metropolille sovelias suhde maailmaan; suhde, joka heijastaa itsensä kaikkeen mikä voisi paeta siitä.

Se menee näin: ne palkkasivat vanhempamme tuhoamaan tämän maailman, nyt ne haluavat pistää meidät töihin rakentamaan se uudestaan, ja vielä kaiken lisäksi tehdä samalla voittoa. Kun mainostajat ja toimittajat tänä päivänä kertovat jokaisesta uudesta ilmaston lämpenemisen todisteesta, heitä liikuttava sairaalloinen innostuneisuus paljastaa uuden vihreän kapitalismin teräksisen hymyn. Tuota viherkapitalismia on tehty 70-luvulta lähtien, sitä odotettiin vuosituhannen vaihteessa, mutta se ei koskaan tullut. No, tässä se on! Se on kestävyyttä! Unohtamatta vaihtoehtoisia ratkaisuja! Planeetan terveys vaatii sitä! Ei enää epäilystäkään, se on vihreää; ympäristö tulee olemaan 2000-luvun poliittisen talouden ytimessä. ”Teollisten ratkaisujen” uudet laukaisemiset tuovat kukin mukanaan uusia katastrofaalisia mahdollisuuksia.

Vetypommin keksijä Edward Teller ehdottaa, että ilmakehään ammuttaisiin miljoonia tonneja metallipölyä lopettamaan ilmaston lämpeneminen. NASA, joka turhautui jouduttuaan hyllyttämään ajatuksen ohjuskilvestä jonnekin kylmän sodan kauhujen museoon, ehdottaa jättimäisen peilin asentamista kuun kiertoradan taakse suojelemaan meitä auringon nykyään tappavilta säteiltä. Toinen visio tulevaisuudesta: motorisoitu ihmisyys ajamassa bioetanolilla Sao Paulosta Tukholmaan; maailman viljelijöiden unelma, vaikka se tarkoittaisi vain *kaiken* planeetan viljelykelpoisen maan muuttamista soijan ja sokerijuurikkaan pelloiksi. Ympäristöystävälliset autot, puhdas energia ja ympäristökonsultointi kanssaelää kiiltävien lehtien sivuilla kivuttomasti viimeisimmän Chanel -mainoksen kanssa.

Meille sanotaan, että ympäristöllä on verraton meriitti olla ensimmäinen ihmisyyden kohtaama aidosti *globaali ongelma*. Se tarkoittaa tietenkin sitä, että sen ratkaisemiseen kykenevät vain ne, jotka ovat organisoituneet globaalilla tasolla. Ja me tiedämme keitä ne ovat. Ne ovat samoja porukoita, jotka kohta jo sadan vuoden ajan ovat olleet katastrofin etujoukkona, ja todellakin aikovat pysyä siellä maksamalla vain pienen hinnan logon vaihtamisesta. Se, että energiayhtiöillä on kanttia tuoda ydinvoima esiin uutena ratkaisuna globaaliin energiakriisiin kertoo siitä kuinka paljon uudet ratkaisut muistuttavat vanhoja ongelmia.

Ministeriöistä vaihtoehtokahviloiden takahuoneisiin, huolet ilmaistaan aina samoilla sanoilla, samoilla mitä ne ovat aina olleet. Meidän täytyy *mobilisoitua*. Tällä kertaa kyse ei ole maan jälleenrakentamisesta kuten sotien jälkeisellä ajalla, eikä etiopialaisista kuten 1980-luvulla, eikä työttömyydestä kuten 1990-luvulla. Ei, tällä kertaa se on ympäristö. Se tulee kiittämään sinua siitä. Al Gore ja kasvun purkamisliike seisovat rinta rinnan Tasavallan iänkaikkisen suurten sielujen kanssa tekemässä osansa elvyttääkseen vasemmiston pienet ihmiset ja nuorison tunnetun idealismin. Vapaaehtoinen niukkuus kirjoitettuna isolla heidän banderolliinsa, he työskentelevät hyväntahtoisesti saadakseen meidät suostumaan heidän ”tulevaan ekologiseen hätätilaansa”. Heidän syyllisyydentuntonsa pyöreä ja tarttuva massa laskeutuu väsyneille hartioillemme, hellitellen meitä hoitamaan puutarhaamme, lajittelemaan jätteemme sekä ekokompostoimaan näiden makaaberien pitojen tähteet.

Ydinvoima, liika hiilidioksidi ilmakehässä, jäätiköiden sulaminen, hurrikaanit, epidemiat, globaali liikakansoitus, pintamaan eroosio, lajien massasukupuutto… näistä asteittainen eroon pää-

seminen tulee olemaan taakkamme. Ne kertovat meille kuinka ”kaikkien tulee tehdä osansa”, jos haluamme säilyttää sivilisaatiomme kauniin mallin. Meidän täytyy kuluttaa hieman vähemmän *voidaksemme jatkaa kuluttamista.* Meidän täytyy tuottaa luomusti *voidaksemme jatkaa tuottamista.* Meidän täytyy kontrolloida itseämme *voidaksemme jatkaa kontrolloimista.* Tämä on maailman logiikka, joka ponnistelee itsensä säilyttämiseksi, samalla kun antaa itselleen historiallisen murtuman tuntua. Näin ne haluaisivat vakuuttaa meidät osallistumisesta tämän vuosisadan suuriin teollisiin haasteisiin. Ja hämmennyksissämme olemme valmiita hyppäämään niiden syliin, jotka johtivat hävitystä, siinä toivossa, että ne auttaisivat meidät pois siitä.

Ekologia ei ole pelkkää kaikenkattavan talouden logiikkaa; se on pääoman uusi moraali. Järjestelmän sisäinen kriisitila ja menossa oleva ankara seulonta vaativat uutta kriteeristöä, jonka nimissä tämä seulonta ja valinta toteutetaan. Kaikkina aikoina hyvyyden idea on ollut pelkkää synnin keksimistä. Kuinka me voisimme ilman ekologiaa oikeuttaa kahden erilaisen ruokajärjestelmän olemassaoloa. Toinen on ”terveellinen ja luomu” rikkaille ja niiden lapsille, ja toinen pahamaineisen myrkyllinen alaluokalle, jonka jälkikasvu on tuomittu lihavuuteen. Planeetan hyperporvaristo ei kykenisi saamaan omaa elämäntapaansa näyttämään kunnioitettavalta, mikäli sen viimeisimmät oikut eivät olisi niin pikkumaisen ”kunnioittavia ympäristöä kohtaan”. Ilman ekologiaa millään ei olisi riittävää auktoriteettia vaimentaa mitä tahansa vastustusta kontrollin ylettömälle edistykselle.

Seuranta, läpinäkyvyys, sertifiointi, ympäristöverot, ympäristölaatu sekä veden poliisivalvonta antavat meille ajatuksen tulevasta ekologisesta hätätilasta. Kaikki on sallittua valtarakenteelle, joka pohjaa auktoriteettinsa Luontoon, terveyteen ja hyvinvointiin.

”Kun uusi talous- ja käytöskulttuuri on muuttunut yleiseksi käytännöksi, pakottavat keinot tulevat epäilemättä tekemään itsensä tarpeettomiksi.” Täytyy olla kaikki tv-ristiretkeläisen naurettava varmuus voidakseen ylläpitää tällaista jäätynyttä näkökulmaa, ja samaan hengenvetoon yllyttää meitä tuntemaan riittävää ”myötätuntoa planeettaa kohtaan”, jotta mobilisoituisimme, kuitenkin niin, että samalla pysymme riittävän puudutettuina katsoaksemme koko hommaa pidättyvän sivistyneesti. Uusi vihreä estetiikka on nimenomaan *itsekontrollia,* jota meiltä kaikilta vaaditaan pelastusoperaation neuvottelemiseksi tilanteessa, jossa järjestelmä on ottanut itsensä panttivangiksi. Tästedes meidän täytyy kiristää vöitämme ympäristön nimissä, aivan kuten eilen kiristimme niitä talouden nimissä. Tiet voidaan todellakin muuttaa pyöräteiksi, me itse saattaisimme jonain päivänä olla jossain määrin kiitollisia perustulosta, mutta vain täysin terapeuttisen olemisen hinnalla. Ne valehtelevat, jotka väittävät yleisen itsekontrollin säästävän meidät ympäristödiktatuurilta: toinen petaa tietä toiselle, ja päädymme saamaan molemmat.

Niin pitkään kun on Ihminen ja Ympäristö, niiden välissä tulee olemaan poliisi.

Ympäristöväen koko diskurssi tulee kääntää ylösalaisin. Kun ne puhuvat ”katastrofeista”, nimetäkseen nykyisen hallinnon kelvottomuuden olentojen ja asioiden hallinnoinnissa, me näemme katastrofin vain niiden liian täydellisessä toiminnassa. Suurin tropiikissa koskaan koettu nälänhätä (1876-1879) sattui samaan aikaan globaalin kuivuuden kanssa, mutta merkittävämpää on, että se tapahtui myös samaan aikaan siirtomaakauden huippukohdan kanssa. Pienviljelijöiden maailman ja paikallisten ravitsemuskäytäntöjen tuhoaminen tarkoitti niukkuudesta selviämisen keinojen katoamista. Enemmän kuin veden puutteesta, kyse oli nopeasti laajenevan siirtomaatalouden vaikutuksesta, joka roskasi tropiikkia miljoonilla kuihtuneilla ruumiilla. Se, mikä esittää itsensä kaikkialla ympäristökatastrofina, ei ole koskaan lakannut olemasta ennen kaikkea ilmentymä katastrofaalisesta suhteesta maailmaan. Ei-minkään asuttaminen tekee meistä haavoittuvia pienimillekin järjestelmää koetteleville tärinöille, pienimmällekin ilmastoriskille. Kun viimeisin

tsunami teki tuloaan, ja turistit jatkoivat aaltokarkeloitaan, saarten metsästäjä-keräilijät kiirehtivät lintujen perässä pakoon rannikolta. Ympäristöajattelun nykyinen paradoksi on siinä, että planeetan hävitykseltä pelastamisen verukkeella se pelkästään pelastaa hävityksen syyt.

Maailman normaalin toiminnan tarkoituksena on yleensä piilottaa aidosti katastrofaalisen osattomuutemme tila. Se, mitä kutsutaan ”katastrofiksi”, ei ole muuta kuin tämän tilan pakotettua keskeyttämistä, yksi niistä harvoista hetkistä, kun saavutamme minkäänlaista läsnäoloa tässä maailmassa. Ehtyköön öljyvarannot aiemmin kuin odotettiin, häiriytyköön metropolin rytmiä säätelevät kansainväliset virrat, kärsikäämme jostain suuresta sosiaalisesta repeämästä ja jostain suuresta ”paluusta raakalaisuuteen”, ”maailmanlaajuisesta uhasta” ja ”sivilisaation lopusta”! Joka tapauksessa mikä tahansa kontrollin menettäminen olisi parempi kuin kaikki niiden kuvitelmat kriisien hallinnasta. Siinä hetkessä parhaita neuvoja ei saa kestävän kehityksen asiantuntijoilta. Tämän järjestelmän häiriöistä ja oikosuluista löydämme osatekijät vastaukselle, jonka logiikka voi lakkauttaa ongelmat itsessään. Kioton sopimuksen allekirjoittaneista valtioista ainoat vaatimusten täyttäjät, itsestään huolimatta, ovat Ukraina ja Romania. Arvatkaa miksi. Kaikista kehittynein kokeilu globaalin tason ”luonnonmukaisella” viljelyllä on tapahtunut Kuuban saarella vuoden 1989 jälkeen. Arvatkaa miksi. Afrikan valtateillä, eikä missään muualla, autonkorjaaminen on kohonnut kansantaiteeksi. Arvatkaa miten.

Kriisistä tekee toivottavaa se, että kriisissä ympäristö lakkaa olemasta ympäristö. Meidän on pakko luoda uudestaan yhteydet, vaikkakin ehkä kuolettavat, sen kanssa mitä on. Meidän on pakko löytää uudelleen todellisuuden rytmit. Se, mikä meitä ympäröi, ei ole enää maisema, panoraama, teatteri, vaan jotain mikä tulee asuttaa, jotain jonka kanssa täytyy tehdä tilit selviksi, jotain josta voimme oppia. Meidän ei pidä antautua johdettavaksi harhateille niiden toimesta, jotka toivat ”katastrofin” sisällön. Kun hallinnoijat keskustelevat platonisesti keskenään siitä, kuinka he voisivat laskea päästöjä ajautumatta vararikkoon, ainoa realistinen vaihtoehto on ajautua vararikkoon niin pian kuin mahdollista, ja samaan aikaan kasvattaa voimaamme hyötymällä jokaisesta järjestelmän romahduksesta.

New Orleans, muutama päivä hurrikaani Katrinan jälkeen. Tässä ilmestyskirjamaisessa ilmapiirissä elämä organisoi itseään uudelleen siellä sun täällä. Viranomaisilla on niin kiire siivota ranskalaisen korttelin turistialueet ja suojella kauppoja, etteivät he ehdi auttaa kaupungin köyhempiä asukkaita. Unohtuneita muotoja syntyy uudestaan tämän viranomaisten toimettomuuden edessä. Huolimatta ajoittaisista raskaasti aseistetuista yrityksistä tyhjentää alue, huolimatta valkoisen ylivallan kannattajien lynkkausjoukoista, suuri osa ihmisistä kieltäytyy lähtemästä alueelta. Jälkimmäiset, jotka kieltäytyivät tulemasta karkotetuiksi kaikkialle maahan kuin ”ympäristöpakolaiset”, ja niille, jotka tulivat kaikkialta auttamaan liittyäkseen heihin solidaarisuudesta, vastauksena entisen Mustan Pantterin kutsuun, itseorganisaatio nousi takaisi etualalle. Muutamassa viikossa pystytettiin Common Ground -klinikka. Ensimmäisistä päivistä lähtien tämä todellinen ”maaseutusairaala” tarjosi ilmaista ja tehokasta hoitoa sitä tarvitseville, kiitos jatkuvan vapaaehtoisten virran. Vielä vuosi tapahtuman jälkeen klinikka toimii perustana päivittäiselle vastarinnalle hallituksen puskutraktoreiden toteuttamaa siivousoperaatiota vastaan; hallituksen, joka yrittää muuttaa tuon osan kaupunkia kiinteistökeinottelijoiden laitumeksi. Kansankeittiöt, tarvikkeet, katulääkintä, laittomat haltuunotot, hätämajoituksen järjestäminen, kaikki tämä siellä ja täällä elämän varrella kasautunut käytännön tieto on nyt löytänyt tilan missä sitä voidaan käyttää. Kaukana univormuista ja sireeneistä.

Kuka tahansa, joka tunsi näiden New Orleansin naapurustojen pennittömän riemun ennen katastrofia, heidän uhmakkuutensa valtiota vastaan sekä laajalle levinneen käytännön sen hyö-

dyntämisestä mitä on saatavilla, ei ole lainkaan yllättynyt siitä mikä kävi mahdolliseksi. Toisaalta taas kuka tahansa, joka on jumiutunut asuntoautiomaidemme aneemiseen ja pirstoutuneeseen päivittäiseen rutiiniin, saattaisi epäillä, että tuollaista päättäväisyyttä voisi enää löytää mistään. Yhteyden löytäminen uudelleen tällaisiin vuosien normalisaation hautaamiin eleisiin on ainoa käytännöllinen keino olla uppoamatta maailman mukana. Vielä koittaa aika jolloin tartumme niihin taas kerran.

Seitsemäs piiri: ”ME RAKENNETAAN TÄNNE SIVISTYNYTTÄ TILAA”

Ensimmäinen globaali teurastus, joka hoiti pois suuren osan kaupunkien ja maaseudun proletariaatista vuosien 1914 ja 1918 välillä, käytiin vapauden, demokratian ja sivilisaation puolesta. Viime vuosien aikana niin kutsuttua ”sotaa terrorismia vastaan”, sen erikoisoperaatioita ja salamurhia, on ajettu näiden samojen arvojen nimissä. Yhtäläisyys loppuu kuitenkin tähän: ulkomuotoon. Sivilisaation arvo ei ole enää niin itsestään selvä, että se voidaan viedä alkuasukkaille ilman sen kummempaa hälyä. Vapaus ei ole enää seinään kirjoitettu nimi, nykyään sen perässä tulee aina varjon lailla ”turvallisuus”. Ja tiedetään hyvin, että demokratia voidaan hajottaa vain yksinkertaisilla ”hätätilasäädöksillä” – esimerkkinä kidutuksen virallinen ottaminen uudestaan käyttöön Yhdysvalloissa tai Ranskan Perben II -lait.[1]

Yhden vuosisadan aikana vapaus, demokratia ja sivilisaatio ovat palautuneet hypoteesin tasolle. Johtajiemme työ tulee tästedes koostumaan niiden materiaalisten, moraalisten, symbolisten ja sosiaalisten olosuhteiden muovaamisesta, joilla nämä hypoteesit voidaan jossain määrin vahvistaa todeksi; säätämällä tiloja, joissa ne vaikuttavat toimivan. Tätä tarkoitusta varten on kaikki keinot sallittuja, jopa kaikista epädemokraattisimmat, kaikista sivistymättömimmät, kaikista tukahduttavimmat. Kyseessä oli vuosisata, jolloin demokratia säännöllisesti johti fasistihallintojen syntyä, sivilisaatio sointui – Wagnerin tai Iron Maidenin sävelin – lopulliseen hävitykseen, ja jossa eräänä päivänä 1929 vapaus osoitti kahdet kasvonsa: pankkiiri hyppäämässä ikkunasta ja työläisperhe nääntymässä nälkään. Siitä asti – sanotaan nyt vaikka vuoden 1945 jälkeen – on ollut itsestään selvää, että massojen manipulointi, salaisten palvelujen operaatiot, julkisten vapauksien rajoittaminen sekä erilaisten poliisivoimien täydellinen suvereenisuus ovat sopivia tapoja taata demokratia, vapaus ja sivilisaatio. Tämän kehityksen viimeisellä tasolla voimme nähdä Pariisin ensimmäisen sosialistipormestarin tekemässä loppusilausta kaupungin rauhoittamiselle uudella köyhien asuinalueille suunnatulla poliisiohjelmalla, joka otettiin käyttöön seuraavilla huolellisesti valituilla sanoilla: ”Me rakennetaan tänne sivistynyttä tilaa.” Ei ole mitään lisättävää, kaikki täytyy tuhota.

Vaikka se vaikuttaa luonteeltaan yleiseltä, kysymys sivilisaatiosta ei ole alkuunkaan filosofinen. Sivilisaatio ei ole elämän yläpuolella leijuva abstraktio. Se on se mikä hallitsee, ottaa haltuunsa ja kolonisoi kaikista latteimman, henkilökohtaisen päivittäisen olemisen. Se pitää yhdessä sen mikä on kaikista intiimeintä ja kaikista julkisinta. Ranskassa sivilisaatio on erottamaton osa valtiota. Mitä vanhempi ja voimakkaampi valtio on, sitä vähemmän se on yhteiskunnan ylärakenne tai ulkokuori ja sitä enemmän se muodostaa sitä asuttavien ihmisten subjektiivisuuden. Ranskan valtio on ranskalaisten subjektiivisuuksien perimmäisin kudos; muoto, joka on seurausta vuosisatoja kestäneestä alamaisten kastraatiosta. Näin ollen ei pitäisi olla mikään yllätys, että hourailevat mielisairaat kuvittelevat aina olevansa poliittisia hahmoja, että kaikki vaikeutemme ovat johtajiemme syytä, että tykkäämme niin paljon nurista niistä, ja tämä nurina kruunaa

heidät valtiaiksemme. Täällä politiikkaa ei pidetä jonain itsestämme ulkopuolisena, vaan osana itseämme. Lataamme näihin hahmoihin elämän, joka meiltä on otettu pois.

Jos on olemassa ranskalainen poikkeus, se on tästä syystä. Kaikki, jopa ranskalaisen kirjallisuuden maailmanlaajuinen vaikutus, on tämän amputaation seurausta. Ranskassa kirjallisuus on kastroitujen viihteeksi määrätty tila. Se on niille suotu muodollinen vapaus, jotka eivät osaa olla todellisen vapautensa merkityksettömyydessä. Tämä selittää kaikki kirjailijoiden ja valtiomiesten jo vuosisatoja vaihtamat riettaat silmäniskut, kun kukin pukee iloisesti päällensä toisen esiintymispukua. Tämä on myös syynä sille miksi intellektuelleilla on täällä tapana puhua niin lujaa silloin kun ovat niin säyseitä, ja miksi ne aina epäonnistuvat ratkaisevalla hetkellä, ainoalla hetkellä, joka voisi antaa jotain merkitystä heidän olemassaololleen, mutta mikä myös karkottaisi heidät ammatistaan.

On olemassa uskottava teesi siitä, että moderni kirjallisuus sai alkunsa Baudelairesta, Heinestä ja Flaubertista kesäkuun 1848 teurastuksen jälkimainingeissa. Pariisin kapinallisten verestä, teurastusta ympäröinyttä hiljaisuutta vastaan, syntyi modernin kirjallisuuden muodot – raskasmielisyys, horjuvuus, muodon fetisointi ja sairaalloinen irrallisuus. Neuroottinen rakkaus, jolla ranskalaiset sitoutuvat Tasavaltaansa – jonka nimissä jokainen mustetahra ottaa kunniaa itselleen, ja jonka nimissä jokainen säälittävä roskakirjailija saa kunnioitusta – alleviivaa sen alkujuurilla tapahtuneiden uhrausten jatkuvaa tukahduttamista. Kesäkuun päivät 1848 – taistelussa kuoli 1500, tuhansia vankien summittaisia teloituksia sekä Kansankokous vastaanottamassa viimeisen barrikadin antautumista huutamalla ”Kauan Eläköön Tasavalta!” – sekä Verinen Viikko 1871 ovat syntymämerkkejä, joita mikään leikkaus ei voi poistaa.

Kojeve kirjoitti 1945: ”Ranskan ja ranskalaisuuden ’virallinen’ poliittinen ihanne on yhä edelleen kansallisvaltio, ’yksi ja jakamaton Tasavalta’. Toisaalta taas sielunsa syvyyksissä maa ymmärtää tämän ihanteen riittämättömyyden, puhtaasti ’kansallisen’ ihanteen poliittisen vanhentuneisuuden. Eittämättä tämä tunne ei ole vielä saavuttanut selvän ja erillisen ihanteen tasoa: Maa ei kykene eikä aio vielä ilmaista sitä avoimesti. Lisäksi johtuen juuri sen *kansallisen* historian vertaansa vailla olevasta loisteesta, Ranskan on erittäin vaikea selvästi tunnistaa ja hyväksyä tosiasia historian ’kansallisen’ vaiheen päättymisestä sekä ymmärtää kaikki sen seuraukset. Maan, joka loi tyhjästä ideologisen kehyksen nationalismille ja vei sen kaikkialle maailmaan, on vaikea tajuta, että siitä ei ole enää jäljellä muuta kuin dokumentti historian arkistoihin.”

Kysymys kansallisvaltiosta, sekä sen sureminen, on sen ytimessä, mitä viimeiset puoli vuosisataa on voitu kutsua vain *ranskalaiseksi ongelmaksi.* Kohteliaasti kutsumme ”vaihteluksi” tätä hermostunutta päättämättömyyttä, tätä heilurimaista värähtelyä vasemmalta oikealle, sitten oikealta vasemmalle; kuin maaninen vaihe depressiivisen jälkeen, tai kuinka täysin retorinen individualismin kritiikki on epämukavasti olemassa yhtä aikaa kaikista raivokkaimman kyynisyyden kanssa, tai kaikista suurin anteliaisuus väkijoukkojen inhoamisen kanssa. Toisen maailmansodan jälkeen tämä ongelma, joka vaikuttaa hävinneen vain toukokuun ’68 kapinallisen kiihkeyden ajaksi, on jatkuvasti muuttunut pahemmaksi. Valtioiden, kansakuntien ja tasavaltojen aikakausi on tulossa päätökseensä, ja näille muodoille kaiken elinvoimansa uhrannut valtio vaikuttaa olevan tosiasioiden typerryttämä. Jospinin yksinkertaisen lauseen, ”valtio ei voi tehdä kaikkea”, aiheuttaman hämmingin avulla voimme kuvitella reaktion siihen, kun käy selväksi ettei valtio voi enää tehdä yhtään mitään. Tunne huijatuksi tulemisesta on kuin jatkuvasti paheneva tulehdus haavassa. Se on lähde sille piilevälle raivolle, joka näinä päivinä saattaa purkautua lähes mistä syystä tahansa. Se, että tässä maassa ei ole vielä kirjoitettu kuolinilmoitusta kansakuntien

ajalle, on avain ranskalaiseen vanhanaikaisuuteen sekä vallankumouksellisiin mahdollisuuksiin, joita Ranskalla yhä on varastossaan.

Lopputuloksesta huolimatta, seuraavien presidentinvaalien rooli on olla merkkinä ranskalaisten harhakuvien loppumiselle sekä puhkaista historiallinen kupla jossa elämme; kupla, joka mahdollistaa *tapahtumat* kuten työlakiuudistuksen vastainen liike[2], josta muut maat olivat ymmällään kuin se olisi jonkinlainen 70-luvulta karannut painajaisuni. Tästä syystä syvällä sisimmässään kukaan ei halua kyseisiä vaaleja. Ranska on todellakin läntisen maailman *punainen* lyhty.[3]

Länsi on tänä päivänä jenkkisotilas, joka syöksyy Fallujaan M1 Abrams -tankilla heavymetallin soidessa. Se on Mongolian tasangoille eksynyt kaikkien pilkkaama turisti, joka takertuu luottokorttiinsa ainoana henkireikänään. Se on go-pelin nimeen vannova toimitusjohtaja. Se on nuori tyttö, joka etsii onneaan vaatteista, pojista ja kosteusvoiteista. Se on sveitsiläinen aktivisti, joka matkustaa maapallon kaikille kolkille osoittamaan solidaarisuutta kaikille maailman kapinallisille – kunhan heidät on kukistettu. Se on espanjalainen, joka vähät välittää poliittisesta vapaudestaan nyt kun hänelle on annettu seksuaalinen vapaus. Se on taideharrastaja, joka ällistyy taiteilijoiden vuosisadan ”modernin neron” edessä, kun kaikki surrealismista wieniläiseen aktionismiin kamppailevat keskenään siitä kuka parhaiten sylkäisee sivilisaation kasvoille. Se on kyberneetikko, joka on buddhalaisuudesta löytänyt realistisen teorian tietoisuudesta, ja kvanttifyysikko, joka toivoo että hindujen metafysiikan parissa puuhastelu innoittaa uusiin tieteellisiin löytöihin.

Länsi on sivilisaatio, joka on yhdellä juonella selviytynyt kaikista oman romahduksensa profetioista. Aivan kuten porvariston täytyi torjua itsensä *luokkana* voidakseen sallia koko yhteiskunnan porvarillistuminen työläisestä paroniin; aivan kuten pääoman täytyi uhrata itsensä *palkkasuhteena* voidakseen pakottaa itsensä sosiaalisena suhteena – muuttumalla sijoituspääoman lisäksi kulttuuripääomaksi ja terveyspääomaksi; aivan kuten kristillisyyden täytyi uhrata itsensä uskontona voidakseen selviytyä tunnepitoisena rakenteena – epämääräisenä velvoitteena nöyryyteen, myötätuntoon ja heikkouteen; *joten lännen täytyi uhrata itsensä erillisenä sivilisaationa voidakseen pakottaa itsensä universaalina kulttuurina.* Operaatio voidaan tiivistää näin: kuolinkouristuksissaan oleva olio uhraa itsensä sisältönä voidakseen selvitä muotona.

Pirstottu yksilö selviytyy muotona, kiitos neuvonnan ”henkisten” teknologioiden. Patriarkaatti selviytyy liittämällä naisiin kaikki miesten pahimmat piirteet: itsepäisyys, itsekontrolli, välinpitämättömyys. Hajanainen yhteiskunta selviää levittämällä seurallisuuden ja viihteen epidemiaa. Joten se pitää kiinni kaikista suurista Länttä koskevista vanhanaikaisista fiktioista, jotka ylläpitävät itseään sellaisilla tempuilla, jotka ovat kohta kohdalta ristiriidassa näiden fiktioiden kanssa.

Ei ole mitään ”sivilisaatioiden yhteentörmäystä”. On olemassa kliinisesti kuollut sivilisaatio, jota pitää hengissä kaikenlaiset elintoimintoja ylläpitävät laitteistot, jotka levittävät omituista vitsausta planeetan ilmakehään. Tässä vaiheessa se ei enää voi uskoa yhteenkään omista ”arvoistaan” ja mitä tahansa niiden vahvistamista pidetään röyhkeänä. Provokaatio, joka täytyy purkaa palasiksi, *dekonstruoida*, ja palauttaa epäilyksen alle. Läntinen imperialismi on tänä päivänä suhteellisuuden imperialismia. ”Kaikki riippuu näkökulmasta.” Se on silmien pyörittelyä tai loukkaantunutta paheksuntaa kelle tahansa, joka on riittävän tyhmä, alkukantainen tai röyhkeä uskoakseen enää yhtään mihinkään, vahvistaakseen yhtään mitään. Voi nähdä kuinka jatkuvan kyseenalaistamisen dogmatismi antaa rikoskumppanimaisen silmäniskun kaikkialle yliopistoihin ja kirjallisuusälykköjen keskuuteen. Postmodernististen ajattelijoiden keskuudessa mikään kritiikki ei ole liian radikaali, kunhan se ylläpitää tätä varmuuden täydellistä poissaoloa. Sata

vuotta sitten skandaalin tunnisti mistä tahansa poikkeuksellisen levottomasta ja meluisasta negaatiosta, kun taas nykyään se löytyy mistä tahansa vahvistamisesta, joka ei vapisuta mitään.

Mikään sosiaalinen järjestys ei voi kovin pitkään perustaa itseään sille periaatteelle, että mikään ei ole todellista. Silti se täytyy *tehdä turvalliseksi*. Näinä aikoina tapahtuva ”turvallisuuden” käsitteen soveltaminen kaikkeen ilmentää projektia turvallisuuden sitomisesta paikkoihin, käytöstapoihin ja jopa ihmisiin itseensä, ihannejärjestys, johon ne eivät enää ole valmiita alistumaan. Sanonta ”mikään ei ole todellista” ei sano mitään maailmasta, mutta kertoo kaiken läntisestä totuuden käsitteestä. Lännelle totuus ei ole asioiden tai olentojen ominaisuus, vaan niiden representaatio. Kokemukseen mukautuvaa representaatiota pidetään totena. Perimmäisessä analyysissa tiede on universaalin oikeaksi varmistamisen imperiumi. Koska kaikki ihmisen käytös, kaikista tavallisimmasta kaikista oppineimpaan, perustuu epätasaisesti muotoiltujen faktojen perustalle, ja koska kaikki käytännöt lähtevät pisteestä, jossa asioita ja niiden representaatioita ei voi enää erottaa toisistaan, Läntisen käsityksen ulossulkema totuuden mittari tunkeutuu kaikkeen elämään. Lännessä me puhumme ”todellisista ihmisistä”, mutta vain pilkataksemme niitä tomppeleina. Tästä syystä Lännen kolonisoimat ihmiset ovat aina pitäneet länkkäreitä tekopyhinä valehtelijoina. Tästä syystä niitä on kadehdittu sen pohjalta mitä niillä *on*, teknologisen edistyksen takia, mutta ei koskaan sen takia mitä ne *ovat*, sillä niitä pidetään oikeutetusti vastenmielisinä. Sadea, Nietzscheä ja Artaudia ei opetettaisi kouluissa, jos yllämainitun kaltaista totuutta ei olisi häpäisty jo ennalta. Pitäen sisällään kaikki vahvistamiset ja purkamalla kaikki varmuudet, kun ne vastustamattomasti tulevat näkyviin – tällainen on Läntisen älyn pitkä työrupeama. Poliisi ja filosofia ovat kaksi yhtenevää, joskin muodollisesti erillistä keinoa tätä päämäärää varten.

Tämä suhteellisuuden imperialismi löytää tietenkin sopivan vihollisen kaikesta tyhjästä dogmaattisuudesta, mistä tahansa Marxisti-Leninismin, Salifismin tai uusnatsismin muodosta: jokaisesta kuka länkkäreiden tavoin erehtyy luulemaan, että provokaatio on yhtä kuin todeksi vahvistaminen.

Tässä asioiden vaiheessa mikä tahansa tiukasti yhteiskunnallinen taistelu, joka kieltäytyy näkemästä sitä ettei meillä ole edessämme yhteiskunnan kriisi vaan sivilisaation loppuminen, muuttuu rikoskumppaniksi sen ylläpitämisessä. On jopa muodostunut nykypäivän strategiaksi kritisoida tätä yhteiskuntaa turhassa toivossa sivilisaation pelastamiseksi.

Joten meillä on ruumis harteillamme, mutta emme voi karistaa sitä tuosta noin vain. Sivilisaation loppumisesta, sen kliinisestä kuolemasta, ei voi odottaa yhtään mitään. Sellainen voi olla mielenkiintoista vain historioitsijoille. Se on *tosiasia*, ja se täytyy kääntää *päätökseksi*. Tosiasiat voidaan manata pois, mutta päätös on poliittinen. Päättää sivilisaation kuolemasta, ja sitten selvittää kuinka se tulee tapahtumaan: vain päätös voi karistaa ruumiin harteiltamme.

LÄHTEKÄÄ LIIKKEELLE!

Emme voi enää edes nähdä kuinka kapina saattaisi alkaa. Kuusikymmentä vuotta rauhoittamista ja historiallisten kuohuntojen vaientamista, kuusikymmentä vuotta demokraattista unilääkettä ja tapahtumien hallintoa on turruttanut todellisuuden kokemisen, kykymme aistia käynnissä olevaa sotaa. Meidän täytyy aloittaa elvyttämällä tuo kokeminen.

On hyödytöntä *närkästyä* avoimesti perustuslain vastaisista laeista. On turhaa laillisesti protestoida laillisuuden kehyksen täydellistä luhistumista vastaan. Meidän täytyy järjestäytyä.

On hyödytöntä *osallistua* tähän tai tuohon kansalaisryhmään, johonkin äärivasemmiston umpikujaan tai viimeisimpään ”yhteisöponnisteluun”. Jokainen organisaatio, joka väittää haastavansa nykyisen järjestyksen, matkii minivaltion muotoa, tapoja ja kieltä. Tähän mennessä jokainen kiihoke tehdä ”politiikkaa toisella tavalla” on vain edesauttanut valtion lonkeroiden leviämistä äärettömyyksiin.

On hyödytöntä *reagoida* päivän uutiseen; sen sijaan meidän tulee ymmärtää, että jokainen sähke on manööveri strategioiden vihamielisellä kentällä, joka tulee purkaa; jokainen sähke on operaatio, jonka tarkoitus on herättää tietty reaktio. Nämä operaatiot itsessään tulisi ottaa näiden uutisten sisältämänä todellisena informaationa.

On hyödytöntä *odottaa* – läpimurtoa, vallankumousta, ydintuhoa tai yhteiskunnallista liikettä. Odottamisen jatkaminen on hulluutta. Katastrofi ei ole tulossa, se on täällä. Olemme jo sivilisaation romahtamisen *sisällä*. Ja se on tämä todellisuus, jonka sisällä meidän täytyy valita puolemme.

Odottamisen lopettaminen on, tavalla tai toisella, astumista kapinan logiikkaan. Se on sitä, että taas kerran kuulee johtajien äänessä olevan vaimean, mutta alati läsnäolevan kauhun värinän. Koska hallitseminen ei ole koskaan ollut mitään muuta kuin sitä, että tuhansilla verukkeilla lykätään hetkeä, jolloin väkijoukko vetäisee lyhtypylvääseen, ja jokainen hallinnon teko ei ole mitään muuta kuin tapa olla menettämättä väestön kontrollia.

Lähdemme liikkeelle äärimmäisestä eristyneisyydestä, äärimmäisestä heikkoudesta. Kapinallinen prosessi täytyy rakentaa juuresta asti. Mikään ei vaikuta vähemmän todennäköiseltä kuin kapina, mutta mikään ei ole välttämättömämpää.

LÖYTÄKÄÄ TOISENNE

Sitoutukaa siihen minkä tunnette olevan totta.

Lähtekää liikkeelle siitä.

Kohtaaminen, havainto, suuri lakkoaalto, maanjäristys: jokainen tapahtuma tuottaa totuutta muuttamalla tapaamme olla maailmassa. Ja päinvastoin, mikään havainto, joka on meille yhdentekevä, joka ei kosketa meitä eikä sido mihinkään, ei ole enää sen arvoinen, että sitä pitäisi kutsua totuudeksi. Jokaisen eleen, jokaisen käytännön, jokaisen suhteen ja jokaisen tilanteen takana on totuus. Yleensä me vain välttelemme sitä, *hallinnoimme* sitä, mikä nykyään tuottaa niin monien hulluuden. Todellisuudessa kaikki sisältyy kaikkeen muuhun. Tunne, että elää valheessa, on sekin totuus. Kysymys on siitä, että pitää siitä kiinni, että lähtee liikkeelle siitä. Totuus ei ole näkökulma maailmaan, vaan sitoo meidät siihen peruuttamattomasti. Totuus ei ole jotain mikä meillä on, vaan se kannattelee meitä. Se tekee ja purkaa meidät, muodostaa ja kumoaa meidät yksilönä; se kasvattaa etäisyyttä moniin ja tuo lähemmäksi niitä, jotka kokevat saman totuuden. Eristynyt olento, joka pitää tiukasti kiinni totuudesta, tulee väistämättä kohtaamaan muita kaltaisiaan. Itse asiassa jokainen kapinallinen prosessi saa alkunsa totuudesta, josta emme suostu päästämään irti. Hampurissa 1980-luvulla muutama vallatun talon asukas päätti, että vastedes heidät häädettäisiin vain kuolleiden ruumiidensa yli. Tankit ja helikopterit saartoivat naapuruston, katutaistelut kestivät päiviä, suuria mielenosoituksia – sekä pormestari, joka lopulta antoi periksi. Kun Georges Guingouin, ”Ranskan vastarintaliikkeen ensimmäinen taistelija”, aloitti 1940, hänellä oli vain päättäväisyytensä vastustaa natsimiehitystä. Tuolloin hän oli kommunistipuolueelle pelkkä ”metsissä elävä hullu”, kunnes metsissä eli 20 000 hullua ja Limoges vapautettiin.

Älkää perääntykö siitä mikä ystävyydessä on poliittista.

Meille on annettu neutraali ajatus ystävyydestä, joka ymmärretään pelkkänä mieltymyksenä ilman mitään seurauksia. Mutta kaikki läheisyys on läheisyyttä yhteisessä totuude*ssa*. Jokainen kohtaaminen on kohtaaminen totuuden yhteisessä vahvistamise*ssa*, vaikka sitten tuhon vahvistamisessa. Mitkään siteet eivät ole viattomia aikana, jolloin jostain kiinni pitäminen ja kieltäytyminen päästämästä irti johtaa yleensä työttömyyteen; aikana jolloin joutuu valehtelemaan saadakseen työtä, ja jatkamaan työntekoa voidakseen jatkaa valehtelemista. Ihmiset, jotka vannovat kvanttifysiikan nimeen ja toimivat sen mukaisesti kaikilla elämänalueilla, eivät ole yhtään vähempää poliittisesti sitoutuneita kuin ihmiset, jotka taistelevat monikansallista maatalousjättiä vastaan. He kaikki päätyvät enemmin tai myöhemmin vaihtamaan puolta ja taistelemaan.

Työväenliikkeen pioneerit pystyivät löytämään toisensa verstaista, sitten tehtaista. Lakkoilemalla he pystyivät osoittamaan lukumääränsä ja paljastamaan rikkurit. Heillä oli palkkasuhde, joka asetti Pääoman puolueen Työn puoluetta vastaan, ja jonka pohjalta he pystyivät vetämään solidaarisuuden ja taistelun linjoja kautta maailman. Meillä on koko sosiaalinen tila, josta löytää

toisemme. Meillä on jokapäiväinen alistumattomuutemme, jolla voimme osoittaa lukumäärämme ja paljastaa pelkurit. Meillä on vihamielisyytemme tätä sivilisaatiota kohtaan, minkä pohjalta voimme vetää solidaarisuuden ja taistelun linjoja kautta maailman.

Älkää odottako mitään organisaatioilta.

Varokaa kaikkia piirejä,

ja ennen kaikkea, älkää tulko sellaiseksi.

Kun lähtee tosissaan murtamaan sidosta yhteiskuntaan, ei ole tavatonta törmätä organisaatioihin – poliittisiin, työväen tai humanitaarisiin järjestöihin, kaupunginosayhdistyksiin jne. Niiden jäsenten keskuudesta saattaa jopa löytää väkeä, joka on vilpitöntä – vaikkakin hieman epätoivoista – tai innostunutta – vaikkakin hieman vehkeilevää. Organisaatiot ovat houkuttelevia niiden selkeän johdonmukaisuuden vuoksi – niillä on historia, toimisto, nimi, resursseja, johtaja, strategia ja linjaukset. Ne ovat kuitenkin tyhjiä rakenteita, joita ei niiden mahtavista alkuperistä huolimatta voida koskaan täyttää. Kaikissa asioissaan kaikilla tasoilla nämä organisaatiot ovat ennen kaikkea huolissaan omasta selviytymisestään organisaationa, eivätkä juuri muusta. Niiden toistuvat petokset ovat usein vieraannuttaneet niiden omat, omistautuneet rivijäsenensä. Juuri tästä syystä niiden parissa saattaa silloin tällöin törmätä kunnon ihmisiin. Mutta kohtaamisen antama lupaus voidaan toteuttaa vain organisaation ulkopuolella, sekä väistämättä sitä vastaan.

Paljon kamalampia ovat *sosiaaliset piirit*, niiden pehmeä rakenne, juorut ja epämuodolliset hierarkiat. Välttäkää niitä kaikkia. Joka ikinen piiri suuntautuu jonkun totuuden vaarattomaksi tekemiseen. Kirjallisuuspiirit ovat olemassa sotkeakseen kirjoittamisen selkeyden. Anarkistipiirit tylsistyttääkseen suoran toiminnan suoruuden. Tiedepiirit salatakseen tutkimuksensa merkityksen ihmisten enemmistöltä. Urheilupiirit sulkeakseen saliensa sisälle ne erilaiset elämänmuodot, joita niiden pitäisi luoda. Ennen kaikkea tulee välttää kulttuuri- ja aktivistipiirejä. Ne ovat vanhainkoteja, jonne kaikki vallankumoustoiveet ovat perinteisesti menneet kuolemaan. Kulttuuripiirien tarkoitus on havaita orastava intensiteetti ja selitellä vaarattomaksi kaiken sen merkitys, mitä ikinä oletkaan tekemässä, kun taas aktivistipiirien tehtävä on valuttaa kaikki energiasi sen tekemiseen. Aktivistipiirit levittävät hajanaisen verkkonsa kaikkialle maahan ja niihin törmää jokaisella vallankumouksellisen kehityksen polulla. Niillä ei ole tarjota mitään muuta kuin tarina lukemattomista tappioistaan sekä niiden tuottama katkeruus. Niiden uupumus on vienyt niiltä kyvyn tarttua nykyhetken mahdollisuuksiin. Sitä paitsi kurjaa passiivisuuttaan vaaliakseen ne puhuvat aivan liikaa, mikä tekee niistä epäluotettavia poliisin suhteen. Aivan samoin kuin on hyödytöntä odottaa niiltä mitään, on tyhmää pettyä niiden halvaantuneisuuteen. On paras vain hylätä tuo kuollut taakka.

Kaikki piirit ovat vastavallankumouksellisia, koska niitä kiinnostaa vain oman murheellisen mukavuutensa säilyttäminen.

Muodostakaa kommuuneja.

Kommuunit syntyvät, kun ihmiset löytävät toisensa, tulevat toimeen toistensa kanssa ja päättävät yhteisestä suunnasta. Kommuuni on ehkä se, mistä päätetään juuri sillä hetkellä, kun normaalisti lähdettäisiin eri teille. Se on riemu kohtaamisesta, joka selviytyy odotetusta lopustaan. Se saa meidät sanomaan ”me”, ja tekee siitä elämyksen. Omituista ei ole se, että toistensa kanssa samalla taajuudella olevat ihmiset muodostavat kommuuneja, vaan se, että he pysyvät erillään.

Mikseivät kommuunit voisi levitä nopeasti kaikkialle? Jokaiseen tehtaaseen, jokaiselle kadulle, jokaiseen kylään, jokaiseen kouluun. Vihdoinkin ruohonjuuritason neuvostojen aika! Kommuuneja, jotka hyväksyvät sen mitä ovat, missä ovat. Ja jos mahdollista, kommuunien monimuotoisuus, joka syrjäyttää yhteiskunnan instituutiot: perheen, koulun, ammattiliiton, urheiluseuran jne. Kommuuneja, jotka eivät erityisen poliittisen toimintansa lisäksi pelkää järjestää materiaalista ja moraalista toimeentuloa jäsenilleen sekä niille, jotka ajelehtivat tuuliajoilla. Kommuuneja, jotka eivät määritä itseään sen mukaan ketkä ovat sisä- ja ketkä ulkopuolella – kuten kollektiiveilla on tapana – vaan ytimessään olevien sidosten tiheydellä. Eivät jäsenyyden perusteella, vaan niitä elävöittävällä hengellä.

Kommuuni syntyy aina, kun muutama ihminen päättää yksilöllisistä pakkopaidoistaan vapautuneena turvautua yhdessä ainoastaan itseensä ja mitellä voimiaan todellisuutta vastaan. Jokainen korpilakko on kommuuni; jokainen kollektiivisesti ja selkeältä pohjalta vallattu talo on kommuuni. Vuoden 1968 toimintakomiteat olivat kommuuneja, kuten myös Yhdysvaltojen karanneiden orjien yhteisöt tai Bolognan Radio Alice vuonna 1977. Jokainen kommuuni pyrkii olemaan itse oma perustansa. Se pyrkii hävittämään kysymyksen tarpeista. Se pyrkii murtamaan kaiken taloudellisen riippuvuuden ja kaiken poliittisen alistamisen; se rappeutuu piiriksi sillä hetkellä, kun se menettää yhteyden perustanaan oleviin totuuksiin. On kaikenlaisia kommuuneja, jotka eivät jää odottelemaan sen koommin keinoja kuin suuria ihmismääriä järjestäytyäkseen, ja vielä vähemmän ”oikeaa hetkeä” – joka ei koskaan koita.

JÄRJESTÄYTYKÄÄ

Järjestäytykää ettei enää tarvitsisi käydä töissä.

Tiedämme yksilöillä olevan niin vähän elämää, että he joutuvat *ansaitsemaan elantonsa*, myymään aikaansa saadakseen vaihdossa hiukkasen yhteiskunnallista olemassaoloa. Henkilökohtaista aikaa yhteiskunnalliseen tunnustukseen: työ, markkinat. Kommuunin aika karttaa työtä alusta lähtien. Se toimii erilaisen mallin mukaan. Argentiinassa *piqueterojen* ryhmät kiristävät kollektiivisesti jonkinlaisen sosiaaliturvan vastineena muutaman tunnin työstä; ne eivät pidä kirjaa työtunneista, laittavat hyödyt yhteen ja saavat vaatepajoja, leipomon ja puutarhat, sen mitä tarvitsevat.

Kommuuni tarvitsee rahaa, mutta ei sen takia, että meidän täytyy ansaita elanto. Kaikilla kommuuneilla on pimeät markkinansa. On paljon kaikenlaista säätöä. Sossun lisäksi on muita tukia ja korvauksia, valelapsista otettuja lapsilisiä, kaikenlaista poistoa ja monia muita kontrollin muutoksista syntyviä keinoja. Kyse ei ole siitä, että puolustamme niitä, tai asetumme näihin väliaikaisiin turvapaikkoihin, tai säilytämme ne sisäpiirin etuoikeutena. Tärkeää on vaalia ja levittää tätä välttämätöntä taipumusta vilppiin, ja jakaa siitä syntyvät innovaatiot. Kysymys työstä koskettaa kommuunia vain suhteessa toisiin, jo olemassa oleviin tulomuotoihin. Eikä meidän tule unohtaa kaikkea hyödyllistä tietoa, joka voidaan saavuttaa tiettyjen ammattien ja huolellisesti valittujen työpaikkojen kautta.

Kommuunin tarkoitus on vapauttaa mahdollisimman paljon aikaa mahdollisimman suurelle joukolle. Emmekä puhu pelkästään palkkatyön riistosta vapautuneiden *tuntien määrästä*. Vapautettu aika ei tarkoita lomaa. Vapaa-aika, kuollut aika, tyhjyyden aika ja tyhjyyden pelko – se on työn aikaa. Enää ei tule olemaan aikaa *täytettäväksi*, vaan sellainen energian vapautuminen, jota mikään ”aika” ei pysty pitämään sisällään; muotonsa hakevia linjoja, jotka korostavat toisiaan, joita seurata joutilaana loppuun asti, kunnes näemme niiden kohtaavan toisten kanssa.

Rosvoa, viljele, tee itse.

Jotkut MetalEuropin entiset työntekijät ryhtyvät ennemmin pankkiryöstäjiksi kuin vanginvartijoiksi. Jotkut sähköyhtiön työntekijät opettavat suvulle ja ystäville sähkömittareiden peukalointia. ”Auton kyydistä pudonneita” tavaroita myydään joka suuntaan. Niin avoimesti omaa kyynisyyttään julistava maailma ei voi odottaa proletaareiltaan paljoa uskollisuutta.

Kommuuni ei voi laskea sen varaan, että ”hyvinvointivaltio” olisi aina lähellä, eikä myöskään sen varaan, että aina voitaisiin turvautua näpistelyyn, yölliseen roskisten tonkimiseen kauppojen takana tai teollisuusalueilla, valtiontukien huijaamiseen, vakuutuspetoksiin ja muihin vilppeihin, sanalla sanoen: rosvoamiseen. Joten sen täytyy miettiä kuinka jatkuvasti kasvattaa itseorganisoitumisensa tasoa ja laajuutta. Mikään ei olisi loogisempaa kuin käyttää tehtaan sulkemisen jälkeen polkuhintaan saatavia sorveja, jyrsijöitä ja kopiokoneita tukemaan salaliittoa tavarahyödykkeen yhteiskuntaa vastaan.

Lähestyvän romahduksen tunne on näinä päivinä kaikkialla niin vahva, että olisi hankala luetella kaikkia nykyisiä kokeiluja rakentamisen, energian, materiaalien, laittomuuksien tai viljelyn saralla. On kokonainen sarja taitoja ja tekniikoita rosvottavaksi, viedä niiltä niiden humanistiset, katukulttuuriset tai ympäristöystävälliset ansat. Silti nämä kokeilut ovat vain yksi osa kaikkia niitä vaistoja, tietotaitoja ja nerokkuuksia, mitä löytyy slummeista, joita meidän pitää luoda jos haluamme asuttaa uudelleen metropolitaanisen autiomaan, ja taata kapinan elinkelpoisuuden ensiaskelten jälkeen.

Kuinka kommunikoimme ja liikumme silloin kun virrat ovat täysin keskeytyksissä? Kuinka palautamme syrjäseutujen ruoantuotannon niin, että ne pystyvät taas kerran ylläpitämään sellaista väestötiheyttä mikä siellä oli kuusikymmentä vuotta sitten? Kuinka muunnamme betoniset tilat urbaaneiksi kasvipuutarhoiksi, kuten Kuuba teki selvitäkseen sekä amerikkalaisten kauppasaarrosta että Neuvostoliiton romahduksesta?

Harjoittelua ja oppimista

Mitä meillä on jäljellä, kun olemme käyttäneet suurimman osan markkinademokratian suomasta vapaa-ajasta? Mikä se oli, mikä sai meidät lenkille sunnuntaiaamuisin? Mikä saa kaikki nämä karatefanaatikot, tee-se-itse-, kalastus- tai sienifriikit jatkamaan? Mikä, jos ei tarve täyttää jotain täysin joutavaa aikaa, rakentaa uudelleen työvoimaansa tai ”terveyspääomaa”? Suurin osa virkistystoiminnasta voidaan helposti riisua järjettömyyksistään, jolloin niistä voi tulla jotain muuta. Nyrkkeily ei ole aina rajoittunut spektaakkelimaisten otteluiden järjestämiseen. 1900-luvun alussa, kun kolonistien laumat paloittelivat pitkien kuivuuksien nälkiinnyttämää Kiinaa, sadat tuhannet köyhät maalaiset järjestäytyivät lukemattomiin nyrkkeilyseuroihin, saadakseen takaisin sen mitä kolonistit ja rikkaat olivat heiltä vieneet. Niin saatiin Boksarikapina. Ei ole koskaan liian aikaista opetella ja harjoitella sellaista mitä rauhattomammat ja arvaamattomammat ajat saattavat meiltä vaatia. Riippuvuutemme metropolista – sen lääkkeistä, sen viljelystä, sen poliisista – on tällä hetkellä niin suurta ettemme voi hyökätä sitä vastaan asettamatta itseämme vaaraan. Tämän haavoittuvuuden äänetön tiedostaminen on aiheuttanut tämän päivän yhteiskunnallisten liikkeiden spontaanin itserajoittuneisuuden, sekä selittää sen miksi pelkäämme niin paljon kriisejä ja haluamme ”turvallisuutta”. Tästä syystä lakot ovat yleensä vaihtaneet vallankumouksen mahdollisuuden paluuksi normaaliuteen. Tämän kohtalon välttämiseksi tarvitaan pitkää ja johdonmukaista oppimisprosessia, sekä moninaisia, massiivisia kokeiluja. Kyse on siitä, että tietää kuinka tapella, tiirikoida, korjata katkenneet luut ja hoitaa sairauksia; kuinka rakentaa piraattiradion lähetin; kuinka pystyttää katukeittiöitä; kuinka tähdätä suoraan; kuinka kerätä yhteen hajaantunutta tietoa ja pystyttää sota-ajan ruokahuoltoa; ymmärtää planktonbiologiaa ja maaperän koostumusta; opetella kuinka kasvit ovat tekemisissä keskenään; oppia tuntemaan välittömän ympäristömme mahdollisia käyttötarkoituksia ja yhteyksiä, sekä rajoja joita emme voi ylittää näännyttämättä sitä. Meidän täytyy aloittaa tänään, valmisteluna ajalle, jolloin tulemme tarvitsemaan enemmän kuin vain symbolisen osuuden ravintoa ja hoivaa.

Luokaa alueita. Moninkertaistakaa vyöhykkeitä, joiden läpi ei näe

Yhä useammat reformistit ovat nykyään yhtä mieltä siitä, että ”lähestyvän öljypiikin” takia ja ”kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi” meidän täytyy ”tehdä taloudesta taas paikallista”, rohkaista paikallisia huoltoyhteyksiä, pieniä jakelupiirejä, luopua helposta pääsystä kaukaiseen tuontitavaraan jne. Ne unohtavat sen, että kaikkea paikallistaloudessa tehtyä kuvastaa se miten

asiat tapahtuvat *pöydän alla*, ”epämuodollisesti”; tämä yksinkertainen keino talouden tekemisestä taas paikalliseksi ei tarkoita sen vähempää kuin täydellistä vapautta valtion kontrollista, tai täydellistä alistumista sille.

Tämän päivän territorio on seurausta monien vuosisatojen poliisioperaatioista. Ihmiset on ajettu pois pelloiltaan, sitten kaduiltaan, sitten naapurustoista ja lopulta vielä rakennustensa käytäviltä, mielettömässä toivossa rajata kaikki elämä yksityisyyden neljän hikoilevan seinän sisään. Kysymys territoriosta, alueesta, on eri kysymys meille ja valtiolle. Meille kyse ei ole alueen *omistamisesta*, vaan kommuunien, jakamisen ja solidaarisuuksien tiheyden kasvattamisesta siihen pisteeseen saakka, että alueesta tulee lukukelvoton, läpinäkymätön kaikelle esivallalle. Emme halua vallata aluetta, haluamme *olla* alue.

Jokainen käytäntö synnyttää alueen – diilausalue tai metsästysalue; alue lapsille leikkiä, alue rakastajille, alue mellakalle; viljelijöiden alue, ornitologien alue tai vetelehtijöiden alue. Sääntö on yksinkertainen: mitä enemmän tietylle vyöhykkeelle on luotu alueita, sitä enemmän niiden välillä on jakamista ja sitä vaikeampaa vallan on tarttua niihin. Ruokapaikkoja, kopioliikkeitä, urheilukenttiä, jättömaita, divareita, rakennusten kattoja, improvisoituja katumarkkinoita, kebabkioskeja ja autotalleja voidaan helposti käyttää muihin kuin niiden virallisiin tarkoituksiin, mikäli vain riittävästi rikoskumppanuuksia yhdistyy niissä. Paikallinen itseorganisoituminen asettaa oman maisemansa valtion kartan päälle, muokaten ja sumentaen sitä: se tuottaa oman irtautumisensa.

Matkustakaa. Avatkaa omia kommunikaatiokanavia.

Kommuunien periaate ei ole haastaa metropolia ja sen liikkuvuutta paikallisella hitaudella ja juurtumisella. Kommuunin muodostumisen laajenevan liikkeen tulisi vaivihkaa tavoittaa metropolin liike. Meidän ei tarvitse torjua kaupallisen infrastruktuurin tarjoamia matkustamisen ja kommunikaation mahdollisuuksia; meidän täytyy vain tuntea niiden rajat. Meidän täytyy vain olla huolellisia, vaikuttaa harmittomilta. Henkilökohtaiset vierailut ovat paljon turvallisempia, eivät jätä jälkiä ja muodostavat paljon johdonmukaisempia yhteyksiä kuin mitkään internetin yhteyslistat. Monien meistä nauttima etuoikeus siitä, että voi ”liikkua vapaasti” mantereen päästä toiseen, ja jopa toiselle puolen maailmaa ilman suurta vaivaa, ei ole mitätön valtti kommunikaatiossa salaliiton saarekkeiden välillä. Yksi metropolin viehätyksistä on siinä miten se mahdollistaa amerikkalaisten, kreikkalaisten, meksikolaisten ja saksalaisten tavata vaivihkaa Pariisissa keskustellakseen strategiasta.

Jatkuva liike ystävällisten kommuunien välillä on yksi asia, joka ehkäisee niitä kuivumasta ja tulemasta lopulta hylätyiksi. Tovereiden toivottaminen tervetulleeksi, pysyminen kartalla niiden toiminnasta, niiden kokemusten pohtiminen ja niiden kehittämien uusien tekniikoiden käyttäminen tekee kommuunille parempaa kuin steriili itsetarkastelu suljettujen ovien takana. Olisi virhe aliarvioida sitä kuinka paljon voidaan saada aikaiseksi siinä, että muutaman illan ajan verrataan näkökulmia käynnissä olevaan sotaan.

Poistakaa esteet yksi kerrallaan.

Tiedetään hyvin kuinka kadut vilisevät sivistymättömyyttä ja karkeutta. Sen välillä mitä ne ovat ja mitä niiden tulisi olla, on poliisin keskihakuinen voima tekemässä parhaansa järjestyksen palauttamiseksi; toisella puolella olemme me, vastakkainen keskipakoinen liike. Emme voi muuta

kuin riemastua raivon ja epäjärjestyksen purkauksista silloin kun niitä tapahtuu. Ei ole yllättävää, että ne kansalliset festivaalit, jotka eivät todella enää juhli mitään, menevät järjestelmällisesti pieleen. Säkenöiviä tai rähjäisiä, urbaaneissa vakiotapahtumissa ruumiillistuu yhteinen osattomuutemme. Mutta mistä ne alkavat? Mihin ne päättyvät? Pysymällä niiden mitättömyydessä, ne eivät pyydä muuta kuin että siihen tilaan palattaisiin ikuisiksi ajoiksi. Katse siihen mikä meitä ympäröi: kaikella tällä tulee olemaan viimeinen hetkensä. Metropoli ottaa äkillisesti nostalgian hengen, kuin pelto täynnä raunioita.

Kaikkien katujen karkeuksien tulisi tulla suunnitelmallisiksi ja järjestelmällisiksi, yhdistyä hajautuneeksi ja tehokkaaksi sissisodaksi, joka palauttaa meidät hallitsemattomuuteemme, alkukantaiseen vallattomuuteemme. Joillekin on kiusallista, että tämä sama kurin puute esiintyy niin näkyvästi vastarintataistelijoiden tunnustetuissa sotilaallisissa hyveissä. Tosiasiassa raivoa ja politiikkaa ei olisi koskaan pitänyt erottaa toisistaan. Ilman edellistä jälkimmäinen hukkuu keskusteluun, ilman jälkimmäistä edellinen väsyttää itsensä ulinaan. Kun politiikassa nousee uudestaan pintaan sanat kuten *”enragés”* ja *”exaltés”*, niitä tervehditään aina varoituslaukauksilla.[1]

Mitä menetelmiin tulee, omaksutaan sabotaasista seuraava periaate: mahdollisimman pieni riski toiminnassa, mahdollisimman vähän käytettyä aikaa, mahdollisimman paljon vahinkoa. Mitä strategiaan tulee, muistamme kyllä että tieltä raivattu este, joka jättää jälkeensä vapautetun mutta aution tilan, korvataan helposti uudella esteellä, sellaisella, joka tarjoaa enemmän vastusta ja jota vastaan on vaikeampi hyökätä.

Ei tarvitse käyttää liikaa aikaa työläisten tekemän sabotaasin kolmeen tyyppiin: työtahdin hidastaminen pienestä lorvimisesta täyteen lakkoon, koneiden rikkominen tai niiden toiminnan estäminen muulla tavalla sekä yhtiösalaisuuksien levittäminen. Laajennettuna koko yhteiskunnallisen tehtaan ulottuvuuteen, sabotaasin periaatteita voidaan soveltaa sekä tuotantoon että jakeluun. Metropolin tekninen infrastruktuuri on haavoittuva. Sen virrat ovat enemmän kuin ihmisten ja tavaroiden liikuttamista. Informaatio ja energia kulkee johdoissa, kuiduissa ja verkoissa. Niitä vastaan voidaan hyökätä. Tänä päivänä mikä tahansa aidosti vaikuttava sosiaalisen koneen sabotointi pitää sisällään sen verkostojen häirinnän tapojen uudelleen keksimisen ja omaksumisen. Kuinka luotijunalinja tai sähköverkko voidaan tehdä käyttökelvottomaksi? Kuinka löytää tietoverkkojen heikot kohdat tai sotkea radioaallot ja täyttää ruudut lumisateella?

Mitä tulee todellisiin esteisiin, on väärin kuvitella niiden olevan haavoittumattomia kaikelle tuholle. Tämän kaiken ydin on tietyt tavat käyttää tulta, välittämättä mistään sokeasta vapaaehtoisuudesta. Erostratus poltti Artemin temppelin, yhden maailman seitsemästä ihmeestä, vuonna 356 eaa. Nykyisenä täyden rappion aikana ainoa vaikuttava asia temppeleissä on kolkko totuus siitä, että *ne ovat jo valmiiksi raunioina.*

Tämän tyhjyyden hävittäminen tuskin on surullinen tehtävä. Se antaa toiminnalle tuoretta virtaa. Yht’äkkiä kaikki yhtyy ja kaikessa on järkeä – tila, aika, ystävyys. Meidän täytyy käyttää kaikkia käytettävissämme olevia keinoja sekä pohtia uudelleen niiden käyttöjä – niin että olemme itse keinoja. Ehkä nykypäivän kurjuudessa ”kaiken paskominen” tulee olemaan – eikä syyttä – viimeinen kollektiivinen viettelys.

Hylätkää näkyvyys. Muuttakaa nimettömyys hyökkäykseksi.

Ammattiyhdistysaktiivi repäisee mielenosoituksessa naamion pois ikkunan rikkoneen nimettömän henkilön kasvoilta. ”Ota vastuu tekemisistäsi äläkä piiloudu.” Näkyvyys tarkoittaa suojattomuutta, eli ennen kaikkea haavoittuvuutta. Kun vasemmistolaiset kaikkialla pyrkivät jatkuvasti tekemään asiastaan ”näkyvämpää” – oli asia sitten kodittomat, naiset tai paperittomat

maahanmuuttajat – siinä toivossa, että asia käsiteltäisiin, he itse asiassa tekevät juuri päinvastoin miten tulisi tehdä. Ei tehdä itseään näkyväksi, vaan sen sijaan muuttaa anonyymiytemme omaksi eduksemme. Salaliiton, yöllisten tai kasvottomien tekojen avulla luoda haavoittumaton hyökkäysasema. Marraskuun 2005 tulet tarjoavat mallin. Ei johtajia, ei vaatimuksia, ei organisaatiota vaan sanoja, eleitä ja rikoskumppanuuksia. Yhteiskunnallinen mitättömyys ei ole nöyryyttävä tila, lähde jollekin traagiselle tunnustuksen puutteelle – kenelle haemme tunnustusta? – vaan päinvastoin se on olosuhde suurimmalle mahdolliselle toiminnan vapaudelle. Tämän vapauden voi säilyttää sillä, että ei kirjoita tiedotetta laittomista iskuistaan, korkeintaan liittää ne vain johonkin kuvitteelliseen kirjainyhdistelmään – muistamme vielä lyhytikäiset kirjaimet BAFT.[2] Selvästikin yksi hallinnon ensimmäisistä puolustusliikkeistä oli luoda ”lähiön” subjekti, jota voidaan käsitellä ”marraskuun 2005 mellakoiden” luojana. Riittää kun katsoo niiden kasvoja, jotka tässä yhteiskunnassa ovat *jotain*, niin ymmärtää miksi on niin riemukasta olla ei-mitään.

Näkyvyyttä täytyy välttää. Mutta varjoissa kokoontuva voima ei voi välttää sitä ikuisesti. Esiintuloamme voimana täytyy lykätä siihen asti kunnes koittaa sopiva hetki. Mitä pidempään vältämme näkyvyyttä, sitä vahvempia olemme sitten kun se tavoittaa meidät. Ja päivämme on luetut sillä hetkellä kun tulemme näkyväksi. Joko olemme asemassa, josta käsin nopeasti murramme sen otteen, tai meidät murskataan hetkessä.

Järjestäkää itsepuolustusta.

Elämme miehityksen alla, *poliisimiehityksen* alla. Paperittomia maahanmuuttajia kerätään kasaan keskellä katua, tunnuksettomat poliisiautot partioivat ympäriinsä, kaupunginosat rauhoitetaan siirtomaissa kehitetyillä tekniikoilla, sisäministerin sodanjulistukset ”jengejä” vastaan muistuttavat Algerian sodasta – saamme muistutuksia päivittäin. Nämä ovat riittäviä syitä sille ettemme enää antaudu hakattavaksi, riittäviä syitä järjestää itsepuolustus.

Siinä kun se kasvaa ja säteilee, kommuuni alkaa nähdä vallan operaatioita kohdistumassa sen perustaan. Nämä vastaiskut tapahtuvat viettelyllä, rekuperaatiolla ja viime kädessä raa’alla voimalla. Kommuunille itsepuolustuksen täytyy olla kollektiivinen tosiasia, yhtä paljon käytännöllinen kuin teoreettinen. Pidätyksen estäminen, pikainen kokoontuminen suurella joukolla häätöyritystä vastaan ja omien suojeleminen eivät tule olemaan turhia refleksejä tulevina aikoina. Emme voi loputtomasti rakentaa perustaamme tyhjästä. Lakataan vain tuomitsemasta tukahduttaminen ja aletaan sen sijaan valmistautua sen haastamiseen.

Kyseessä ei ole yksinkertainen juttu, sillä odotamme kasvua kansalaisten itsensä tekemän poliisityön määrässä – kaikessa vasikoinnista satunnaisiin kansalaispartioihin. Poliisivoimat sekoittuvat väkijoukkoon. Poliisin väliintulon malli, jopa mellakkatilanteissa, on nyt kyttä siviilivaatteissa. Poliisin tehokkuus viimeisissä uuden työlain vastaisissa mielenosoituksissa oli tulosta siviiliasuisista poliiseista keskuudessamme, jotka odottivat välikohtausta ennen kuin paljastivat itsensä: kaasua, pamppua, sähkölamauttimia, pidätys; kaikki tiukassa yhteistyössä mielenosoituksen järjestyksenvalvojien kanssa. Pelkkä mahdollisuus niiden läsnäololle riitti luomaan epäilyksiä mielenosoittajien keskuuteen – kuka on kuka? – sekä rampauttamaan toimintaa. Jos olemme yhtä mieltä siitä, että mielenosoitus ei ole vain tapa seisoa ja tulla lasketuksi, vaan toiminnan muoto, meidän täytyy antaa itsellemme paremmat resurssit paljastaa siviiliasuiset poliisit, ajaa heidät pois ja tarvittaessa ottaa takaisin ne joita yritetään pidättää.

Poliisi ei ole voittamaton kaduilla, niillä vain on keinot järjestäytyä, harjoitella ja jatkuvasti kokeilla uusia aseita. Meidän aseemme taas ovat aina alkeellisia, kyhättyjä ja usein paikan päällä improvisoituja. Aseemme eivät selvästikään tule pääsemään tasoihin tulivoimassa, mutta niitä

voidaan käyttää pitämään ne loitolla, ohjaamaan huomiota muualle, tuottamaan psykologista painetta tai avaamaan voimalla tiettyjä reittejä ja saamaan tilaa yllätyksen avulla. Mitkään Ranskan poliisiopistoissa opetettavat urbaanin sissisodan vastaiset innovaatiot eivät riitä vastaamaan nopeasti liikkuviin moninaisuuksiin, jotka voivat iskeä useisiin paikkoihin samaan aikaan, ja jotka yrittävät aina pitää aloitteen itsellään.

Kommuunit ovat selvästikin haavoittuvia valvonnalle ja poliisin tutkimuksille, teknologioille ja tiedonkeruulle. Anarkisteihin Italiassa ja ympäristötaistelijoihin Yhdysvalloissa kohdistuneet pidätysaallot kävivät mahdolliseksi teknisen salakuuntelun myötä. Jokaisesta poliisin pidättämästä otetaan nykyään dna-näyte, joka lisätään yhä vain täydellisempään profiiliin. Talonvaltaaja jäi Barcelonassa kiinni, koska hän jätti sormenjäljen jakamiinsa lentolehtisiin. Jäljityslaitteet muuttuvat koko ajan paremmiksi, pääosin biometristen tekniikoiden avulla. Ja jos elektroniset henkilökortit otetaan käyttöön, tehtävästämme tulee paljon vaikeampi. Pariisin kommuuni löysi osittaisen ratkaisun tietojen tallettamisen ongelmaan: ne polttivat kaupungintalon ja sen myötä tuhosivat kaikki julkiset asiakirjat ja tilastot. Meidän täytyy vielä löytää keinot, joilla pysyvästi tuhota tietojärjestelmien tietokannat.

KAPINA

Kommuuni on vastarinnassa elävän elämän perusyksikkö. Kapinan aalto on kenties vain kommuunien moninkertaistumista, niiden keskinäistä yhteyttä ja toisiinsa niveltymistä. Asioiden kulusta riippuen kommuunit kokoontuvat yhteen suuremmiksi kokonaisuuksiksi tai jakautuvat pienemmiksi. Elämässä ja kuolemassa yhtä pitävien sielunveljien ja -siskojen muodostama läheisryhmä; tai ne lukuisat ryhmät, komiteat ja porukat, jotka tulevat kapinassa yhteen järjestääkseen naapuruston tai jopa kokonaisen alueen huollon ja itsepuolustuksen – näiden välisessä erossa on kyse vain mittakaavasta. Kaikki nämä ryhmät ovat pohjimmiltaan kommuuneja.

Kommuuni voi vain liikkua kohti omavaraisuutta ja kokea rahan keskuudessaan hyödyttömänä ja pohjimmiltaan siihen kuulumattomana. Rahan valta on siinä, että se yhdistää ihmiset joiden välillä ei ole yhteyttä, se yhdistää vieraat ihmiset toisilleen vieraina ja tekee kaikista asioista näin keskenään vaihdettavia, niin että ne voidaan laittaa liikkeelle.

Hinta siitä, että raha yhdistää kaiken, on se, että yhteys jää pinnalliseksi ja vilpillisyydestä tulee sen sääntö. Epäluottamus on luottosuhteen perusta. Rahan valtakunnan täytyy siksi olla aina kontrollin valtakunta. Niinpä raha voidaan käytännössä lakkauttaa vain laajentamalla kommuuneja. Kommuuneja laajennettaessa on pidettävä huolta ettei kommuunin koko ylitä rajaa, jonka jälkeen se menettää yhteyden itseensä, jolloin sen keskuudesta nousee väistämättä määräävä ryhmä. Siinä tapauksessa kommuuni mieluummin jakautuu ja laajenee sitä kautta, ja välttää siten onnettomat valtakysymykset.

Kabyliassa keväällä 2001 puhjennut algerialaisten nuorten kapina onnistui ottamaan haltuunsa lähes koko alueen, hyökäten poliisiasemille, oikeustaloihin ja kaikkea valtion edustusta vastaan, yleistäen kapinaa siihen pisteeseen saakka, jossa järjestyksen voimat joutuivat peräänty-mään. Näin he fyysisesti estivät vaalien järjestämisen. Liikkeen voima oli siinä, että sen osatekijät täydensivät toisiaan hajautuneesti – iänkaikkiset ja toivottoman miesvaltaiset kyläneuvostot ja muut yleiset komiteat edustivat sitä vain osittain. Tämän yhä hautuvan kapinan ”kommuuneilla” oli useita kasvoja: nuoret kypäräpäiset kuumapäät heittelemässä polttopulloilla mellakkapoliiseja rakennusten katoilta Tizi Ouzoussa; perinnevaatteeseen kääriytyneen vanhan vastarintataistelijan pistävä hymy; perinteistä viljelyä jääräpäisesti jatkaneen vuoristokylien naisväen henki, jota ilman alueen talouden blokkaaminen ei koskaan olisi ollut niin jatkuvaa ja järjestelmällistä kuin se nyt oli.

Ottakaa kriiseistä kaikki irti.

”Joten täytyy sanoa, että emme voi hoitaa koko Ranskan väestöä. Täytyy tehdä valintoja.” Näin tiivisti virologian asiantuntija Le Mondelle 7. syyskuuta 2005 kuvaillessaan sitä mitä tapahtuisi lintuinfluenssapandemian puhjetessa. Terroristiuhkat, luonnonkatastrofit, virushälytykset, yhteiskunnalliset liikkeet ja kaupunkiväkivalta ovat niiden huoli, jotka hallinnoivat yhteiskuntaa. Ne ovat epävakauden hetkiä, joiden aikana he perustelevat valtansa nimeämällä ne joista he pitävät ja tuhoamalla ne jotka saattavat heidät vaikeuksiin. Siksi nämä ovat toisille voimille loogisia tilaisuuksia kerääntyä ja koota voimiaan asettumalla vastapuolelle.

Kauppatavaran virran katkaiseminen, asioiden normaalin kulun ja poliisikontrollin keskeytyminen vapauttavat itseorganisoitumisen mahdollisuuksia, jotka eivät normaalioloissa tulisi kysymykseenkään. Riittää, kun näkee millaisia ihmeitä sähkökatkos voi tehdä sosiaalisen elämän paluulle yhdessä ainoassa rakennuksessa, tai kun kuvittelee mitä saattaisi tapahtua kaupungissa joka jäisi kaikkea vaille. Ihmiset eivät ole sokeita tälle. Vallankumouksellinen työväenliike ymmärsi sen myös, ja hyödynsi porvarillisen yhteiskunnan kriisejä lujittaakseen voimaansa. Nykyään islamistiset puolueet ovat vahvimmillaan juuri silloin kun ne onnistuvat hyödyntämään nokkelasti valtion heikkoutta, tarjoamalla esimerkiksi apua maanjäristyksen uhreille Algeriassa tai jokapäiväistä apua Israelin hyökkäyksen kohteena olevalle Libanonin väestölle.

Hurrikaani Katrinan aikaansaama hävitys New Orleansissa antoi Pohjois-Amerikan anarkisteille mahdollisuuden saada uutta näkyvyyttä auttamalla pakkoevakuointien vastustajia kokoamaan voimiaan. Ruuanjakelun ja soppakeittiöiden pystyttäminen osoitti, että huoltoa oli ajateltu jo etukäteen; terveysasemien perustaminen edellyttää, että tarpeelliset taidot ja materiaalit ovat jo etukäteen valmiina, samoin kuin piraattiradioiden perustaminen. Sellaiset kokemukset ovat poliittisesti äärimmäisen hedelmällisiä, kun ne tuovat iloa ja yhteisöllisyyden tuntua – kouriintuntuvan todellisuuden, joka ylittää vakiintuneen järjestyksen ja työn maailman.

Ranskan tapaisessa maassa, jossa radioaktiiviset laskeumat pysähtyvät rajalle ja jossa emme epäröi rakentaa syöpätutkimuskeskusta EU:n turvallisuusviraston tuomitseman entisen lannoitetehtaan paikalle, meidän pitäisi laskea enemmän yhteiskunnallisten kriisien kuin luonnonkatastrofien varaan. Useimmiten juuri yhteiskunnalliset liikkeet pääsevät häiritsemään katastrofien normaalia kulkua. Viime vuosien monet lakot olivat tietysti lähinnä vain tilaisuuksia hallitukselle ja yritysjohdolle koetella kykyään ylläpitää yhä laajempia minimipalveluita. Tämä jätti työnkeskeytykset puhtaan symboliseen ulottuvuuteen, ne aiheuttivat tuskin enemmän vaivaa kuin lumimyrsky tai rautatiellä tehty itsemurha. Lukiolaisten kamppailu vuonna 2005 ja taistelu uutta työlakia vastaan mullistivat vakiintuneita militantteja käytäntöjä. Niiden tilalle tulivat rakennusten järjestelmälliset valtaukset ja itsepintaiset blokkaukset, jotka muistuttivat kaikkia siitä, että suuret liikkeet saattavat pystyä aiheuttamaan häiriöitä ja laajalle leviäviä hyökkäyksiä. Ne jättivät jälkeensä lukuisia läheisryhmiä ja paljastivat olosuhteet, joissa joukkoliikkeistä voi tulla uusien kommuunien syntypaikka.

> *Sabotoikaa kaikkia edustuksellisia auktoriteetteja. Laajentakaa keskusteluja. Lakkauttakaa yleiskokoukset.*

Jokaisen yhteiskunnallisen liikkeen kohtaama ensimmäinen este, kauan ennen poliisin astumista kuvioihin, on ammattiliitot ja koko mikrobyrokratia, jonka tehtävä on kontrolloida taistelua. Kommuunit, kollektiivit ja jengit ovat luonnollisesti epäluuloisia näitä rakenteita kohtaan. Tästä syystä pikkubyrokraatit ovat viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana keksineet ohjaavia komiteoita ja puheneuvostoja, jotka vaikuttavat viattomammilta, koska niiltä puuttuu vakiintunut leima, mutta todellisuudessa ne ovat ihanteellista maaperää niiden manöövereille. Kun hairahtanut kollektiivi yrittää autonomiaa, ne eivät luovuta ennen kuin ovat vesittäneet kaiken sisällön yrityksestä käsitellä mitään todellisia kysymyksiä. Ne eivät hurjistu ja kerää voimiaan intohimosta keskusteluun, vaan intohimosta lopettaa se. Ja kun niiden sitkeä apatian puolustus lopulta nujertaa kollektiivin, ne selittävät tapahtuneen poliittisen tietoisuuden puutteella. Täytyy panna merkille, että Ranskassa militantti nuoriso on taitavaa poliittisen manipuloinnin taiteessa, mistä suuri kiitos kuuluu erilaisten trotskilaisten ryhmien aktiivisuudelle. Niiden ei voi olettaa

oppineen marraskuun 2005 suurpalon opetuksia: että koordinoiminen on tarpeetonta silloin kun koordinaatio *on olemassa*, organisaatioita ei tarvita silloin kun ihmiset organisoivat itsensä.

Toinen refleksi on kutsua yleiskokous silloin kun on pienikin merkki liikkeestä – ja äänestää. Tämä on virhe. Äänestäminen ja voittajan päättäminen riittää muuttamaan yleiskokouksen painajaiseksi, teatteriksi, jossa kaikki pikku vallantavoittelijat haastavat toisensa. Tässä kärsimme porvarillisen parlamentin huonosta esimerkistä. Yleiskokous ei ole paikka päätöksenteolle vaan *puheelle*, vapaalle sanalle, jota toteutetaan ilman päämäärää.

Tarve kokoontua on ihmisten keskuudessa yhtä vakio kuin mitä tarve tehdä päätöksiä on harvinainen. Kokoontuminen vastaa yhteisen voiman tuntemisesta syntyvää riemua. Päätökset ovat tärkeitä vain hätätilanteissa, joissa demokratian harjoittaminen on jo valmiiksi kärsinyt. Lopun aikaa ”päätöksenteon demokraattinen luonne” on ongelma vain prosessin fanaatikoille. Kyse ei ole yleiskokousten kritisoimisesta tai niiden hylkäämisestä, vaan niiden sisällä tapahtuvan puheen, eleiden ja olentojen vuorovaikutuksen vapauttamisesta. Meidän täytyy nähdä kuinka ihmiset eivät tule yleiskokoukseen vain näkemyksellään vaan myös haluilla, kiintymyksillä, kyvyillä, voimilla, suruilla ja tietyllä suhtautumisella toisia kohtaan, avoimuudella. Jos onnistumme heivaamaan syrjään fantasian Yleiskokouksesta ja korvaamaan sen *läsnäolojen kokoontumisella*, jos onnistumme torjumaan jatkuvasti uusiutuvan kiusauksen hegemoniaan, jos lopetamme päätöksenteon pitämisen lopullisena päämääränämme, silloin on mahdollisuus jonkinlaiselle *kriittiselle massalle*, yhdelle noista kollektiivisen selkiytymisen hetkistä, joissa päätös yhtäkkiä ottaa olennot otteeseensa, täysin tai vain osittain.

Sama pätee toiminnasta päättämiseen. Lähtemällä periaatteesta, jossa ”toiminnan tulee hallita kokouksen agendaa”, teemme sekä ponnekkaan väittelyn että tehokkaan toiminnan mahdottomaksi. Toisilleen tuntemattomien ihmisten suuri yleiskokous joutuu väistämättä turvautumaan toiminnan spesialisteihin, eli hylkäämään toiminnan sen kontrolloimisen vuoksi. Toisaalta taas mandaatilla toimivat ihmiset ovat jo määritelmällisesti rajoittuneita toimintansa suhteen, toisaalta taas mikään ei estä niitä pettämästä kaikkia.

Ei ole ihanteellista toiminnan muotoa. Keskeistä on se, että toiminta ottaa tietyn muodon, että se nostaa esiin tietyn muodon eikä pakota muotoon. Tämä edellyttää jaettua poliittista ja maantieteellistä asemaa – kuten osat Pariisin kommuunista Ranskan vallankumouksen aikana – sekä jaetun tiedon levittämistä. Mitä tulee toiminnasta päättämiseen, periaate voisi olla seuraava: jokainen tekee oman tiedustelunsa, saatu tieto kasataan yhteen ja päätös tapahtuu sen sijaan että se tehtäisiin. Tiedon jakaminen purkaa hierarkian; se tasa-arvoistaa nostamalla esiin. Horisontaalisen kommunikaation kasvattaminen on myös paras koordinaation muoto eri kommuunien välillä, paras tapa lopettaa hegemonia.

> *Blokataan talous, mutta pidetään blokkaamiskykymme mittana oman itseorganisoitumisemme tasoa.*

Vuoden 2006 kesäkuun loppuun mennessä laajalle levinnyt kapina oli vallannut monia kaupungintaloja ja julkisia rakennuksia Oaxacan osavaltiossa Meksikossa. Joissain kunnissa pantiin kaupunginjohtaja viralta ja otettiin virka-autoja käyttöön. Kuukautta myöhemmin suljettiin pääsy moniin hotelleihin ja turistikomplekseihin. Meksikon turismiministeri puhui Wilmahirmumyrskyyn verrattavasta katastrofista. Joitain vuosia aiemmin blokkaamisesta tuli kapinaliikkeen tärkein toimintamuoto Argentiinassa, jossa eri paikalliset ryhmät auttoivat toisiaan sulkemalla milloin mitäkin valtasuonia, ja uudistamalla jatkuvasti uhkauksensa halvaannuttaa koko maa ellei heidän vaatimuksiinsa suostuta. Sellaiset uhkaukset olivat vuosien ajan olleet vahva

valttikortti rautatietyöläisten, kuorma-autonkuljettajien sekä sähkö- ja kaasuverkkotyöläisten kaltaisille ryhmille. Ensimmäistä työsuhdetta koskeneen CPE-lain vastainen liike Ranskassa ei epäröinyt blokata rautatieasemia, valtateitä, tehtaita, supermarketteja tai edes lentokenttiä. Rennesissä tarvittiin vain kolme ihmistä sulkemaan päätie kaupunkiin tuntien ajaksi ja aiheuttamaan 40 kilometriä pitkä liikenneruuhka.

Blokataan kaikki; tämän pitäisi tästä lähin olla ensimmäinen reaktio jokaiselle, joka vastustaa nykyistä järjestystä. Epäpaikallisessa taloudessa, jossa yhtiöt toimivat jatkuvan materiaali- ja tavaravirran varassa, jossa arvo syntyy yhteydestä verkostoon, jossa valtatiet ovat linkkejä dematerialisoidussa, alihankkijalta toiselle ja sieltä tehtaan kokoonpanolinjalle kulkevassa tuotantoketjussa, tarkoittaa tuotannon blokkaaminen liikenteen blokkaamista.

Mutta blokkaaminen voi mennä vain niin pitkälle kuin kapinalliset pystyvät ruokkimaan itsensä ja kommunikoimaan, niin pitkälle kuin eri kommuunien käytännöllinen itseorganisoituminen on edennyt. Miten ruokimme itsemme, kun kaikki on seisahtunut? Kauppojen ryöstelyllä, kuten Argentiinassa tehtiin, on omat rajansa; niin suuria kuin kulutuksen temppelit ovatkin, ne eivät ole loputtoman täynnä ruokatavaraa. Niinpä oman toimeentulonsa järjestämiseen tarvittavien taitojen hankkiminen merkitsee ennen pitkää välttämättömien tuotantovälineiden haltuunottoa. Tässä valossa ei ole tarpeen odotella enempää. Se, että ruuan tuottaminen kaikille on jätetty kahdelle prosentille väestöstä, kuten nyt on tehty, on sekä historiallisesti että strategisesti typerää.

Vapautetaan alueita poliisin miehitysvallasta.

Vältetään suoraa yhteenottoa mahdollisimman paljon

”Tämä tapaus osoittaa, ettei kyseessä ole parempia sosiaalipalveluja vaativa nuoriso vaan Tasavallalle sodan julistaneet henkilöt”, huomautti eräs terävä kyttä äskettäisistä mellakoista Ranskassa. Hyökkäys, jonka päämäärä on vapauttaa alue poliisin miehitysvallasta, on jo alkanut, ja sitä ruokkii järjestyksen voimien provosoima loputon katkeruus. Mellakat ovat tehneet pikkuhiljaa vaikutuksen jopa sosiaalisiin liikkeisiin, kuten Rennesin juhlijoihin, jotka tappelivat kyttiä vastaan joka torstai-ilta vuonna 2005, tai tuoreemmassa tapauksessa Barcelonan juhlaväkeen, joka tuhosi ostoskadun erään *botellónin*[1] yhteydessä. CPE:n vastainen liike toi molotovin cocktailin säännöllisesti takaisin kuvaan. Tällä rintamalla tietyt vähäosaiset lähiöt ovat kuitenkin ylittämättömiä. Ne ovat nimittäin viimeistelleet ansatekniikan. Esimerkiksi 13. lokakuuta 2006 Epinayssa (Pariisin köyhä lähiö) kutsuun vastannut poliisisakki huomasi joutuneensa kahden tiellä olleen auton saartamaksi, ympärillään yli kolmekymmentä ihmistä, joilla oli mukanaan metallitankoja ja nyrkkirautoja. Nämä paiskoivat kiviä poliisiauton päälle ja käyttivät kyynelkaasua poliiseja vastaan. Kaupunginosien paikallisia asemia vastaan on hyökätty pienemmässä mittakaavassa viikonloppuisin ja silloin kun ne ovat olleet suljettuina: rikottuja ikkunoita ja poltettuja poliisiautoja.

Toinen viimeaikaisten liikkeiden saavutus on käsitys siitä, että aidon mielenosoituksen pitää tästä lähin olla villi, siis että se on luvaton eikä sitä ole ilmoitettu poliisille. Kun pystymme valitsemaan maaperän, voimme sivuuttaa punaiset vyöhykkeet, väistää suoran yhteenoton ja valita itse reittimme, kuten Genovan musta blokki teki vuonna 2001. Voimme pakottaa kytät venymään ajaessaan meitä takaa, sen sijaan että kulkisimme heidän paimentaminaan – ammattiliittojen tai pasifistien kytät mukaan lukien. Genovassa näimme miten tuhat päättäväistä ihmistä pakotti kokonaisia *carabinierien* busseja vetäytymään, vain jotta ne lopulta poltettiin. Tärkeää ei ole olla

paremmin aseistautunut vaan se, että ottaa aloitteen. Rohkeus ei ole mitään, luottamus omaan rohkeuteensa on kaikki. Aloitteen ottaminen auttaa suunnattomasti.

Kaikki viittaa kuitenkin käsitykseen suorasta yhteenotosta sellaisena, joka sitoo vastapuolen joukkoja, ostaa meille aikaa ja mahdollistaa iskemisen toisaalla – jopa lähellä. Jos yhteenottoa ei voida välttää, se voidaan aina muuttaa yksinkertaiseksi harhautusliikkeeksi ja mahdollisuudeksi iskeä toisaalla. Toiminnan suunnittelun lisäksi meidän on mietittävä sen koordinaatiota. Poliisin häirintä tarkoittaa, että pakottamalla ne olemaan kaikkialla ne eivät voi olla tehokkaita missään.

Poliisin hätyyttäminen palauttaa aina mieleen totuuden, joka niistä lausuttiin 1842: ”Poliisin elämä on tuskallista; hänen asemansa yhteiskunnassa on aivan yhtä nöyryyttävä ja halveksittu kuin itse rikollisuuskin. Häpeä ja kunniattomuus saartavat häntä joka puolelta, yhteiskunta on karkottanut hänet, eristänyt hänet hylkiönä, yhteiskunta sylkee halveksuntaansa poliisia kohtaan tämän palkan muodossa, ilman tunnontuskia, ilman katumusta, ilman sääliä. Virkamerkki, jota poliisi kantaa taskussaan, on dokumentti hänen häpeästään.” Pariisissa 21. marraskuuta 2006 mieltään osoittaneet palomiehet hyökkäsivät mellakkapoliisia vastaan vasaroilla ja viisitoista kyttää loukkaantui. Tämän pitäisi olla muistutus siitä, että halu auttaa toisia ei koskaan voi olla tekosyy poliisiin liittymiselle.

Tarttukaa aseisiin.

Tehkää kaikki mahdollinen jotta niitä ei tarvitsisi käyttää.

Armeijaa vastaan ainoa voitto on poliittinen.

Ei ole olemassa sellaista asiaa kuin rauhanomainen kapina. Aseet ovat välttämättömiä: kyse on siitä, että tekee kaiken mahdollisen, jotta niitä ei tarvitsisi käyttää. Kapinassa on enemmän kyse aseisiin tarttumisesta ja ”aseellisen läsnäolon” ylläpitämisestä kuin aseellisesta taistelusta. Meidän täytyy tehdä selvä ero aseistautumisen ja aseiden käytön välille. Aseet ovat vallankumouksellisessa tilanteessa vakio, mutta niiden käyttö on harvinaista, ja harvoin ratkaisevia käännekohdissa: 10. elokuuta 1792, 18. maaliskuuta 1871, lokakuu 1917.[2] Kun valta on katuojassa, riittää kun vain kävelee sen yli.

Koska meidät on erotettu aseista, niille on muodostunut kaksoisluonne kiehtovana ja vastenmielisenä asiana. Se voidaan ylittää vain käsittelemällä aseita. Aito pasifismi ei voi tarkoittaa kieltäytymistä aseista, vaan vain kieltäytymistä käyttämästä niitä. Pasifismi, joka ei pysty ampumaan laukaustakaan, on pelkkää kyvyttömyyden pukemista teoriaksi. Tällainen *a priori* -pasifismi on eräänlaista ennaltaehkäisevää aseistariisuntaa, puhdas poliisioperaatio. Kysymys pasifismista on todellisuudessa vakava kysymys vain niille, jotka kykenevät avaamaan tulen. Tässä tapauksessa pasifismista tulee merkki voimasta, sillä vain äärimmäisen vahva asemassa vapauttaa meidät tarpeesta ampua.

Kun tarkastellaan asiaa strategiselta kannalta, kaikkein tehokkaimmalta vaikuttaa epäsuora, asymmetrinen toiminta. Se soveltuu parhaiten aikaamme: miehitysarmeijaa vastaan ei hyökätä suorassa rintamassa. Irakin tapaista urbaania sissisotaa, joka raahautuu eteenpäin ilman toivoa hyökkäysaseman ottamisesta, tulee enemmän pelätä kuin haluta. Sisällissodan *militarisoituminen* tarkoittaa kapinan kukistumista. Punaiset saivat voittonsa 1921, mutta Venäjän Vallankumous oli jo hävitty.

Meidän täytyy pohtia kahta erilaista valtion reaktiota. Toinen avoimesti vihamielinen, toinen juonikkaampi ja demokraattinen. Edellämainittu haluaa suoraa ja täyttä tuhoamistamme, jälkimmäinen, hienovarainen mutta leppymätön vihamielisyys, haluaa vain värvätä meidät. Meidät voi

kukistaa niin diktatuuri kuin kukistuminen vastustamaan *vain* diktatuuria. Tappio koostuu yhtä paljon sodan häviämisestä kuin *valinnan* menettämisestä siitä mitä sotaa haluaa käydä. Molemmat ovat mahdollisia kuten Espanja 1936 todisti: vallankumoukselliset kukistettiin kahdesti, asialla sekä fasistit että tasavalta.

Kun hommat muuttuvat vakavaksi, armeija miehittää alueen. Ei ole niin varmaa ryhtyykö se taisteluun. Se vaatisi sitä, että valtio sitoutuisi verilöylyyn, mikä tällä hetkellä on pelkkä uhka, vähän samaan tapaan kuin uhka ydinaseiden käytöstä viimeiset 50 vuotta. Vaikka sitä on haavoitettu jo pitkään, valtion peto on yhä vaarallinen. Armeijan haastamiseen tarvittaisiin massiivinen väkijoukko, joka tunkeutuu sen riveihin ja veljeilee sotilaiden kanssa. Tarvitsemme uuden marraskuun 18. 1871. Kun armeija on kaduilla, olemme kapinallisessa tilanteessa. Kun armeija alkaa toimia, lopputuloksen saavuttaminen kiihtyy. Jokainen on tilanteessa, jossa on pakko valita puolensa, valita anarkian ja anarkian pelon väliltä. Kapinan riemuvoitto tapahtuu poliittisena voimana. Ei ole mahdotonta kukistaa armeijaa poliittisesti.

Pannaan viranomaiset viralta paikallisesti

Kapinan tavoite on muuttua peruuttamattomaksi. Tähän voidaan päästä voittamalla samaan aikaan sekä viranomaiset että viranomaisten tarve, sekä omaisuus että mieltymys omimiseen, sekä hegemonia että halu hegemoniaan. Tästä syystä kapinallinen prosessi pitää sisällään oman voittonsa tai tappionsa. Tuho ei koskaan ole yksin riittänyt tekemään asioista peruuttamattomia. Kaikki riippuu menetelmästä. On olemassa sellaisia tuhoamisen tapoja, jotka saavat kaiken jo kerran lakkautetun vääjäämättä palaamaan. Siellä missä talous on blokattu ja poliisi tehty vaarattomaksi, ei tarvitse paljoakaan painottaa viranomaisten syöksemistä vallasta. Se tapahtuu mitä suurimmalla välinpitämättömyydellä ja pilkalla.

Meidän aikoinamme keskusjohtoisten vallankumousten loppu heijastaa vallan hajautumista. Talvipalatsit ovat yhä olemassa, mutta ne on siirretty turistien hyökkäysten kohteeksi – ei vallankumouksellisten laumojen. Nykyään on mahdollista vallata Pariisi, Rooma tai Buenos Aires ilman että se olisi ratkaiseva voitto. Rungisin (Pariisin alueen kaiken kaupankäynnin logistiikkakeskuksen) valtaaminen on taatusti paljon tehokkaampaa kuin Elyséen (hallituspalatsin) valtaaminen. Valta ei enää ole tiivistynyt yhteen pisteeseen maailmassa; se on maailma itse, sen virtaukset ja väylät, sen ihmiset ja sen säännöt, sen koodit ja sen teknologiat. Valta on metropoliksen organisaatio itse. Se on kaupankäynnin maailman totaliteetti sen kaikissa ilmenemismuodoissa. Jokainen, joka vastustaa valtaa paikallisesti, luo planeetanlaajuisen shokkiaallon, joka kulkee läpi maailman valtaverkostojen. Clichy-sous-Boisissa alkaneet mellakat täyttivät useammankin amerikkalaisen kotitalouden riemulla, kun taas Oaxacan kapinalliset löysivät rikoskumppaneita suoraan Pariisin sydämestä. Keskitetyn vallan katoaminen Ranskassa merkitsee sitä ettei Pariisi ole enää vallankumouksellisen toiminnan keskus. Jokainen uusi liike vuoden 1995 lakkojen jälkeen on vahvistanut tämän. Kaikista rohkein ja johdonmukaisin toiminta ei tapahdu enää Pariisissa. Jos sanotaan se suoraan niin Pariisi on enää vain kohde iskuille, pelkkää maaperää ryöstölle ja hävitykselle. Nopeat ja brutaalit ulkopuolelta tulevat hyökkäykset iskevät metropolin virtoihin niiden suurimmassa tihentymässä. Raivo syöksähtää yli tämän valheellisen runsauden autiomaan ja katoaa sitten. Vielä koittaa päivä, jolloin tämä pääkaupunki ja sen karmea vallan kasvain on majesteetillisina raunioina, mutta se tulee olemaan sellaisen prosessin loppupäässä, joka siinä vaiheessa on kaikkialla muualla jo paljon pidemmällä.

Kaikki valta kommuuneille!

Metrossa ei ole enää jälkeäkään siitä häpeän verhosta, joka normaalisti pidättelee matkustajien eleitä. Muukalaiset puhuvat keskenään ilman että jättävät toisiaan huomiotta. Joukko tovereita neuvottelee kadunkulmassa. Paljon suurempia kokoontumisia bulevardeilla, uppoutuneena keskusteluihin. Yllätyshyökkäyksiä kaupungissa toisensa jälkeen, päivä toisensa jälkeen. Uusi kasarmialue on ryöstetty ja poltettu maan tasalle. Rakennuksesta häädetyt asukkaat ovat lakanneet neuvottelemasta pormestarin kanssa ja asettuvat taloksi. Yhtiön esimies päättää räjäyttää kourallisen kollegoitaan keskellä kokousta. Kaikkien kyttien ja vankilaviranomaisten kotiosoitteet sisältävät asiakirjat ovat päässeet vuotamaan, mikä on aiheuttanut ennennäkemättömän aallon äkillisiä uudelleensijoituksia. Kannamme ylijäämätavaramme vanhaan kyläbaariin ja kauppaan, ja otamme sen mitä meiltä puuttuu. Jotkut ovat niin pitkään, että ehtivät keskustella yleisestä tilanteesta ja selvittää mitä laitteita tarvitsemme konepajaan. Radio pitää kapinalliset ajan tasalla hallituksen joukkojen perääntymisestä. Raketti on juuri hajottanut Clairvauxin vankilan muurin. Mahdotonta sanoa onko ”tapahtumien” alkamisesta kuukausia vai vuosia. Rauhanvetoomuksia esittävä pääministeri vaikuttaa hyvin yksinäiseltä.

Anarkistinen kirjasto
Anti-Copyright

Näkymätön komitea
Tuleva kapina
2007

Koottu ja oikoluettu osoitteesta takku.net

fi.theanarchistlibrary.org